

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 336)
forbrugerministerråd
(Offentligt)

ERU, Alm. del - bilag 126 (Løbenr. 4987)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	14. februar 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 22. februar 2002 – dagsordenspunkt rådsmøde (indre marked, forbruger og turisme) den 1. marts 2002 – vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for rådsmødet.

Rådsmøde (Indre marked, Forbruger og Turisme) den 1. marts 2002

Samlet notat

1. Forbrugerne og euroen [*](#)
2. Forslag til resolution om markedet for videospil [*](#)
3. Grønbog om forbrugerbeskyttelse i Den Europæiske Union, KOM(2001)531 endelig udg. [*](#)
4. Formandsskabets udspil til rådskonklusioner vedr. strukturreformer – indre markedsaspekter [*](#)
5. Kommissionens meddelelse (KOM (2001) 702 endelig) om effektiv problemløsning i det indre marked ("SOLVIT") [*](#)
6. Fællesskabspatentet - KOM(2000)412 [*](#)
7. Brugsmødelogdirektiv KOM(97) 691 [*](#)
8. Direktivforslag vedrørende patentering af software [*](#)
9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om sam-
ordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige indkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, KOM (2000) 275 samt

14. februar 2002

Sag 01-874-23

/HA

ordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om

vand- og energiforsyning samt transport, KOM(2000) 276 *

10. Ændret forslag til Rådets forordning om Statut for Det Euro-

pæiske Andelsselskab, Kom (93) 252 endelig – formandsskabets kompromisforslag *

11. Udkast til Rådskonklusioner om standardisering *

Revideret notat.

Ændringer markeret med kursiv.

1. Forbrugerne og euroen

1. Baggrund og indhold

Euroen blev indført i 12 EU-lande den 1. januar 2002. Med euroen er der indført en ny fælles valuta for mere end 300 millioner forbrugere. Danmark, Sverige og Storbritannien er uden for eurosamarbejdet.

Rådet for Indre Marked, Forbruger og Turisme har fulgt forberedelsen af euroens indførelse og løbende diskuteret mulige problemer for forbrugerne, informationsbehov mv. Sagen blev senest debatteret på rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 27. september 2001.

Kommissionen forbereder pt. en rapport om de forskellige nationale erfaringer med euroens indførelse i forhold til forbrugerne. Rapporten vil formentlig indeholde oplysning om; hvordan landene har informeret forbrugerne, hvilke problemer forbrugerne møder fx kødannelse og prisstigninger, hvad forbrugerne klager over, hvordan landene har stabiliseret priserne, mv.

2. Europa-Parlamentets holdning

Da der er tale om en orienterende debat, har Europa-Parlamentet ikke udtalt sig.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en orienterende debat, som ikke berører nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Der er tale om en orienterende debat, der ikke berører dansk ret.

5. Høring

Der er tale om en orienterende debat, der ikke har været høring.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Der er tale om en orienterende debat, der ikke har lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er tale om en orienterende debat, der ikke har samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Europaudvalget til orientering den 30. oktober 1998 forud for rådsmødet (forbruger) den 3. november 1998, 22. september 2000 forud for rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) 28. september 2000, 23. maj 2001 forud for rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 30. maj 2001 og 21. september 2001 forud for rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 27. september 2001.

2. Forslag til resolution om markedet for videospil

Resumé

Hensigten med forslaget er generelt at skabe fokus på beskyttelsen af børn og unge i forhold til interaktive underholdningsprodukter, navnlig computerspil. Målsætningen er bl.a. gennem selvregulering at fremme udviklingen af en fælles europæisk mærkningsordning for computerspil.

Resolutionsforslaget indebærer ingen lovændringer for Danmark.

1. Baggrund og indhold

Formandsskabet har fremlagt forslag til resolution om beskyttelse af forbrugere, særlig børn og unge gennem aldersgruppe-mærkning af visse underholdningsprodukter. Hensigten med forslaget er generelt at skabe fokus på beskyttelsen af børn og unge i forhold til interaktive underholdningsprodukter, navnlig computerspil. Målsætningen er bl.a. gennem selvregulering at fremme udviklingen af en fælles europæisk mærkningsordning for computerspil, idet en sådan på en gang vil skabe større klarhed og overskuelighed for forbrugerne og samtidig give bedre rammebetingelser for branchen.

Resolutionsforslaget understreger bl.a.:

- At markedet for interaktiv underholdning/computerspil både on-line og off-line er betydningsfuldt og voksende
- At visse interaktive produkter har et indhold, der gør dem uegnede for mindreårige
- At klar information til forbrugerne om bedømmelse og klassificering

af spil med hensyn til aldersgrupper er vigtig, og at mærkning er et betydningsfuldt instrument for såvel forbrugeroplysning som for en sikring af det indre markeds funktionsduelighed på området

- At mange medlemslande har systemer for klassificering og mærkning af computerspil ud fra forskellige kriterier, der afspejler den kulturelle diversitet og forskellige nationale og lokale opfattelser.

Forslaget anbefaler:

- Et samarbejde mellem virksomheder om klassificering og mærkning både på nationalt og på fællesskabsniveau. Selvregulering anerkendes som et vigtigt instrument, der både kan fungere i sig selv og komplementært til national lovgivning

Forslaget noterer med tilfredshed:

- At Kommissionen vil foretage en undersøgelse af klassificeringssystemer i medlemslandene og noterer, at dette studie også vedrører film, DVD og videokassetter, som også kan medføre problemer vedrørende beskyttelsen af børn og unge.

Forslaget opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til inden for rammerne af deres respektive retlige og finansielle beføjelser bl.a.:

- At intensivere samarbejdet med alle interesserede parter såsom industrien, software-udviklerne og forbrugere, herunder børn og unge om udveksling af information og erfaring for at identificere "best practice" indenfor klassificering og mærkning af underholdningsprodukter, idet medlemslandenes kulturelle forskellighed tages i betragtning.

Forslaget opfordrer endvidere Kommissionen til:

- På baggrund af resultaterne af det ovenfor nævnte samarbejde samt resultaterne af den ovennævnte undersøgelse, at vurdere behovet for en fælles metode til vurdering af interaktivt underholdningssoftware og for en fælles klassificerings- og mærkningsordning og om nødvendigt stille forslag.

2. Europa-Parlamentets holdning

Sagen har ikke været forelagt for Europa-Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget omtaler ikke hensynet til principperne. Efter regeringens opfattelse er forslaget i overensstemmelse med principperne, fordi resolutionen ikke lægger op til forpligtende regulering på fællesskabsniveau.

4. Gældende dansk ret

Medierådet for Børn og Unge har ifølge filmloven bl.a. til opgave at overvåge computerspil/multimedier og vejlede herom. I efteråret 2001 blev der lanceret en dansk mærkningsordning for computerspil mv. efter frivillig aftale mellem de danske softwareudviklere og Medierådet.

5. Høring

Et tidligere udkast til resolution har været til høring hos Medierådet for Børn og Unge, hos distributører af computerspil/videospil (Multimedieforeningen) og hos danske softwareudviklere (v/ Savannah A/S). Samtlige høringssparter anbefaler at der sigtes mod frivillig ordning baseret på et øget samarbejde mellem producenter, distributører og nationale myndigheder i Europa.

Medierådet for Børn og Unge oplyser endvidere, at der i maj 2001 i regi af ISFE – en international interesseorganisation for computerspil - blev nedsat en arbejdsgruppe med det mål at udvikle en fælles europæisk mærkningsordning baseret på fælles kriterier, fælles aldersgrænser samt fælles mærkning af computerspil. Medierådet deltager heri med andre repræsentanter fra myndigheder, nationale vurderer titutioner, softwareudviklere, distributører samt interesseorganisationer fra EU lande samt Norge og Schweiz.

Spørgsmålet vedrørende en eventuel udvidelse af resolutionen til også at omfatte film, video og DVD har været drøftet med Medierådet, som har frarådet dette, da landenes reguleringstraditioner og kulturelle normer er endnu mere forskellige på filmområdet end på computerspilområdet.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Resolutionsforslaget indebærer ingen lovændringer eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke have samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Resolutionsforslaget har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Revideret notat.

Ændringer markeret med kursiv.

3.Grønbog om forbrugerbeskyttelse i Den Europæiske Union, KOM(2001)531 endelig udg.

Resumé

Grønbogen indeholder en beskrivelse af, hvordan markedsføringsretten på forbrugerbeskyttelsesområdet fremover kan reguleres i EU. Grønbogen opstiller to metoder, som den beder medlemsstaterne om at vælge imellem. Den beskriver forskellige muligheder for at regulere markedsføringsområdet i EU. Derudover opstiller den en række forslag til at forbedre samarbejdet om at håndhæve EU{{PU2}} brugerdirektiver.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 2. oktober 2001 udsendt en Grøn bog om forbrugerbeskyttelse i EU. Selv om "forbrugerbeskyttelse" indgår i Grønbogens titel, så drejer den sig om generelle regler til at regulere virksomhedernes markedsadfærd over for forbrugerne i det indre marked. Det er regulering af den europæiske markedsføringsret, håndhævelse af forbrugerdirektiverne og styrkelse af det europæiske myndigheds samarbejde, der er Grønbogens emner.

Grønbogen skal også ses i sammenhæng med den samtidig offentliggjorte meddelelse fra Kommissionen om salgsfremmende foranstaltninger i det indre marked med tilhørende forslag til forordning om disse foranstaltninger.

Grønbogen handler om, hvordan virksomhedernes markedsadfærd i EU fremover skal reguleres. Den opstiller to metoder, som den beder medlemsstaterne om at vælge imellem. Den beskriver forskellige muligheder for at regulere markedsføringsområdet i EU. Derudover opstiller den en række forslag til at forbedre samarbejdet om at håndhæve EU's forbrugerdirektiver. Medlemslandene skal aflevere høringsvar senest 15. januar 2002, men Kommissionen er underrettet om, at regeringens høringsvar afventede Europaudvalgets, Erhvervsudvalgets og Retsudvalgets fælles høring den 21. januar 2002.

A. Forslag til to måder at regulere forbrugerpolitikken på fremover

Grønbogen angiver to metoder for den fremtidige regulering af EU's forbrugerpolitik på markedsføringsområdet, der kan vælges imellem:

- Den hidtidige metode (kaldet den specifikke metode) med detaljerede regler på særlige områder, som fx direktivet om vildledende reklame og direktivet om urimelige kontraktvilkår. Den vil give ensartede regler i hele EU. Kommissionen lægger samtidig op til totalharmonisering.
- En ny metode, som Kommissionen kalder den blandede metode med et generelt EU-rammedirektiv, der kan suppleres med særdirektiver. Den er fleksibel, og grøn bogen er mest positiv over for denne metode.

A. Den "specifikke metode"

Grønbogen angiver, at det er muligt at sikre yderligere harmonisering af virksomhedernes markedsføring ved at fortsætte med at vedtage særdirektiver. Hvis metoden fortsat skal anvendes, bør medlemsstaterne efter Kommissionens opfattelse ændre politik fra minimumsregler til totalharmonisering.

Grønbogen angiver dog, at denne metode er mere langsom og derfor kan være utilidsvarende på områder i hurtig udvikling.

A. Den "blandede metode"

Kommissionen vurderer, at et rammedirektiv er fleksibelt og vil gøre det muligt hurtigere at tilpasse sig forandringer. Det vil fjerne begrundelsen for at anvende minimumsharmonisering i EU's forbrugerbeskyttelsesdirektiver.

Et rammedirektiv vil ikke tilsidesætte sektorspecifikke direktiver, som fx direktivet om tv uden grænser og direktivet om urimelige kontraktvilkår. Men rammedirektivet vil fungere som et sikkerhedsnet for initiativer, der falder uden for de specifikke direktiver.

B. Fælles regler for god markedsadfærd efter den blandede metode

Udover det overordnede valg mellem metoder går Grønbogen konkret ind og giver forslag til, hvordan der fremover kan reguleres på markedsføringsområdet. Den diskuterer, om fælles regler for god markedsadfærd skal have et bredt eller mere snævert anvendelsesområde. I begge forslag lægges op til et generelt rammedirektiv med overordnede regler som kan udfyldes ved hjælp af selv- og samregulering og vejledende retnings linjer.

D.1. Den blandede metode med et bredt anvendelsesområde

Den bredeste regulering er ifølge Grønbogen den blandede metode med et rammedirektiv med en generel regel om forholdet mellem forbrugere og erhvervsdrivende. Den generelle regel kan basere sig på de eksisterende modeller i medlemslandene for "god markedsføringsskik" eller "rimelig handelspraksis". God markedsføringsskik kendes fra § 1 i den danske markedsføringslov. Erhvervsdrivende skal handle i overensstemmelse med dette princip.

D.2. Den blandede metode med et mere begrænset anvendelsesområde

Kommissionen anfører, at man i stedet for den generelle regel kan lade rammereglerne gælde for det mere begrænsede princip om vildledende og svigagtig (utilbørlig) forretningspraksis. Rammedirektivet vil herved få et mere begrænset anvendelsesområde, og det kan indebære, at der er behov for flere sektorspecifikke regler.

C. Information

De erhvervsdrivendes pligt til at give forbrugerne oplysninger er efter Grønbogen et vigtigt led, uanset om den blandede metode får et bredt eller et smalt anvendelsesområde. Krav om oplysning har stor betydning for forbrugerbeskyttelsen, og forbrugernes ret til oplysning er knæsat i EF-traktatens artikel 153. Et af de vigtigste aspekter i den forbindelse vil være et krav om, at erhvervsdrivende skal videregive alle væsentlige oplysninger til forbrugerne i rette tid og på en letforståelig måde.

D. Selvregulering, vejledninger og inddragelse af berørte parter

Til at udfylde rammedirektivet foreslår Grønbogen, at der kan udarbejdes ikke-bindende vejledninger i form af kodekser og retningslinjer.

A. Forslag om bedre samarbejde og håndhævelse

Grønbogen anfører, at der er et generelt problem med håndhævelsen af EU's forbrugerdirektiver. Kommissionen foreslår en række muligheder for en øget og styrket håndhævelse:

- *Udpegelse af én kompetent myndighed i hvert medlemsland som koordinator.*
- *Gensidig fælles assistance mellem medlemsstaterne.*
- *Fælles databaser og kommunikationsnetværk.*
- *Afgivelse af informationer (statistikker, klager, risikomønstre, krisesituationer) til Kommissionen.*
- *Gennemførelse af fælles koordinerede håndhævelsesaktioner.*
- *Gennemførelse af fælles EU- og nationale projekter.*
- *Indgåelse af samarbejde med tredjelande om håndhævelse og fælles globale håndhævelsesnetværk.*
- *Nedsættelse af et udvalg, der skal samarbejde om analyser, tilsyn og problemløsning og ikke-lovgivningsmæssige tiltag.*

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er alene tale om en Grønbog fra Kommissionen, hvor formålet er at foretage en bred høring, om hvorvidt der er behov for en harmonisering af europæisk markedsføringsret og om valg af metode til harmonisering. Der er endnu ikke fremsat konkrete forslag, som kan vurderes i forhold til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

God markedsadfærd reguleres af markedsføringsloven, der indeholder en generalklausul om god markedsføringsskik og regler om vildledende og sammenlignende reklame. Derudover indeholder markedsføringsloven særlige regler om salgsfremmende foranstaltninger som fx tilgift, rabatkuponer og præmiekonkurrencer.

Til udfyldning af markedsføringsloven er der udstedt en række bekendtgørelser samt retningslinjer og vejledninger, der er udarbejdet af Forbrugerombudsmanden efter forhandling eller høring af erhvervs- og forbrugerorganisationerne. Hertil kommer branchernes frivillige aftaler og kodeks, især Det Internationale Handelskammers kodekser.

Markedsføringsloven suppleres af speciallovgivning for bestemte varer og ydelser, fx fødevarerloven, kemikalielovgivningen og lægemiddelloven, eller brug af særlige reklamemetoder eller medier, fx radio-/tv-lovgivningen (tv-reklamer) og den kommende e-handelslov.

Efter markedsføringsloven fører Forbrugerombudsmanden tilsyn med, at lovens bestemmelser overholdes. I speciallovgivningen er der nærmere regler om hvilken myndighed, der påser disse loves overholdelse.

Med henblik på at kunne skride ind over for grænseoverskridende markedsføring, er direktiv 98/27/EF implementeret ved lov nr. 1257 af 20. december 2000 om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser. Loven har til formål at give en mere effektiv håndbævelse af forbrugerbeskyttelsen i det indre marked og således styrke det europæiske tilsynssamarbejde. Loven giver en bedre mulighed for at standse ulovlig grænseoverskridende markedsføring i strid med den lovgivning, fx markedsføringsloven, aftaleloven, lægemiddeloven og radio- og fjernsynsloven, der har gennemført 11 forbrugerbeskyttende direktiver.

Efter loven kan udenlandske myndigheder og organisationer, der er optaget på en liste, som offentliggøres af Kommissionen i De Europæiske Fællesskabers Tidende, anlægge forbudssager ved danske domstole efter retsplejelovens almindelige regler mod danske virksomheder, der har markedsført sig ulovligt i myndighedens hjemland. Økonomi- og erhvervsministeren har efter forhandling med de respektive ministre udpeget Forbrugerombudsmanden til at anlægge forbudssager i andre EU-lande, bortset i sager om humanmedicinske lægemidler, hvor Lægemiddelstyrelsen er udpeget.

På globalt plan er der etableret et internationalt samarbejde mellem de nationale tilsynsmyndigheder i form af IMSN (International Marketing Supervision Network). Netværket består af ledere af tilsynene med markedsføring i de europæiske lande, i Canada, USA, Mexico, Australien, Japan og Sydkorea. Netværket mødes et par gange om året og drøfter praktiske foranstaltninger til indgreb mod uetisk markedsføring over grænserne. Fra dansk side deltager Forbrugerombudsmanden i samarbejdet.

5. Høring

National høring af erhvervs- og forbrugerorganisationer

Grønbogen blev den 30. oktober 2001 sendt i bred høring til erhvervs-, forbruger og interesseorganisationerne.

Følgende organisationer har afgivet bemærkninger til Grønbogen:

Advokatrådet, Bryggeriforeningen, Danmarks Automobilforhandlerforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Tipstjeneste A/S, Danske Dagblades Forening, Danske Reklame- og Reklamebureauers Brancheforening, Den Danske Boghandlerforening, Det Danske Handelskammer, DKK-Dansk Detail Kreditråd, Finansrådet, Fondsrådet, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forsikring & Pension, Håndværksrådet og Radio- og tv-nævnet.

To erhvervsorganisationer (Finansrådet og Forsikring & Pension) har udtrykkeligt ønsket at bibeholde den hidtidige specifikke regulering, men med totalharmoniserende regler. To andre erhvervsorganisationer (Dansk Industri og Fondsrådet) foretrækker også denne metode.

De øvrige organisationer (fx Danske Reklame- og Reklamebureauers Brancheforening, Det Danske Handelskammer og Håndværksrådet) er derimod positive over for at anvende den nye reguleringsteknik (Grøn bogens forslag om den blandede metode). Et mindretal af erhvervsorganisationerne (fx Dansk Handel & Service og Den Danske Boghandlerforening) kan kun støtte et rammedirektiv med et begrænset anvendelsesområde for vildledende og svigagtig praksis (utilbørlig adfærd). Resten af erhvervsorganisationerne, Forbrugerombudsmanden og Forbrugerrådet er positive over et rammedirektiv med det brede anvendelsesområde.

Organisationerne var generelt positive over for til at styrke håndhævelsen af EU's forbrugerdirektiver både på nationalt og europæisk plan samt effektivisere samarbejdet mellem de nationale myndigheder.

Der henvises i øvrigt til uddybende høringsnotat, der er fremsendt den 16. januar 2002.

Kommissionens mundtlige høring

Kommissionen afholdt en bred mundtlig høring den 7. december 2001 med deltagelse af repræsentanter fra medlemsstaterne, de nationale tilsynsmyndigheder og erhvervs- og forbrugerorganisationer samt de europæiske erhvervs- og forbrugerorganisationer. Flere af de europæiske erhvervsorganisationer ønskede, at Grønbogen blev efterfulgt af en hvidbog, hvor Kommissionen fremlægger en mere detaljeret og gennemtænkt politik om at regulere god markedsadfærd, som så kan drøftes på et bedre grundlag og kan danne grundlag for en politisk afgørelse.

Andre erhvervsorganisationer og de fleste nationale og europæiske forbrugerorganisationer, opfordrede Kommissionen til hurtigt at komme med et direktivforslag. En hvidbog måtte derfor ikke forsinke konkrete initiativer.

- Europaudvalgets, Erhvervsudvalgets og Retsudvalget høring

Folketingets Europaudvalg, Erhvervsudvalg og Retsudvalg afholdt den 21. januar 2002 en fælles høring om Grønbogen med deltagelse af økonomi- og erhvervsministeren, Forbrugerombudsmanden, medlemmerne af Europaudvalget, Erhvervsudvalget og Retsudvalget, partiernes ordførere, medlemmer af Europa-Parlamentet og repræsentanter fra erhvervs- og forbrugerorganisationerne.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Da der er tale om en Grøn bog, foreligger der ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Hvis resultatet af høringen over Grønbogen medfører, at Kommissionen fremsætter forslag om den blandede metode til regulering af markedsføringsretten i EU, må det forventes, at de generelle regler i markedsføringsloven skal revideres, men at hovedprincipperne formentlig kan bevares.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Da der er tale om en Grøn bog, er de samfundsøkonomiske konsekvenser ikke vurderet.

8. Folketingets Europaudvalg

I forbindelse med Rådsmøde (Indre Marked/Forbruger/Turisme) den 30.-31. maj 2001 blev punktet "Nye former for markedsregulering og administrativt samarbejde – udveksling af synspunkter" forelagt Europaudvalget til orientering. Notat blev fremsendt den 17. maj 2001.

Grundnotat er fremsendt til Europaudvalget den 8. november 2001.

Forud for Rådsmøde (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 26. november 2001 er udvalget orienteret ved oversendelse af samlet notat den 16. november 2001, fremsendt på ny den 4. december 2001. Høringsnotat er fremsendt den 16. januar 2002.

Nyt notat

4. Formandskabets udspil til rådskonklusioner vedr. strukturreformer – indre markedsaspekter

Resumé

På Det Europæiske Råds møde i Cardiff i juni 1998 blev det blandt andet besluttet, at medlemsstaternes og fællesskabets makroøkonomiske, beskæftigelsesmæssige og strukturelle tilstand skal overvåges. Konkret betyder det, at hver medlemsstat skal udarbejde en rapport hvert år om, hvordan produkt- og kapitalmarkederne fungerer på nationalt niveau. Kommissionen skal udarbejde en rapport på fællesskabsniveau.

Rådet (Indre Marked) og Kommissionen har analyseret medlemsstaternes rapporter bl.a. for at komme med anbefalinger til de brede økonomiske retningslinjer, som Rådet for Økonomi og Finans hvert år vedtager, og for at følge op på Lissabon konklusionerne til Det Europæiske Råds topmøde i Barcelona den 15. og 16. marts 2001.

Rådet understreger nødvendigheden af handling for at levere de strukturreformer, som er blevet besluttet på Det Europæiske Råd for at forbedre det indre marked som et dynamiske miljø for virksomhederne. Rådet understreger vigtigheden af at skabe optimale vilkår for virksomhederne og at opbygge tillid til markeder, varer og tjenester.

Rådet bekræfter også vigtigheden af fremskridt med åbning af markeder for netværksvirksomheder og forsyningsvirksomheder. Endelig skal bestræbelser på at fremme innovation, forskning & udvikling og iværksætterier fortsættes, især vedr. EF-patentet, bioteknologi og små og mellemstore virksomheders adgang til IT.

Rådet beder Coreper om grundigt at undersøge metoderne i den årlige Cardiff øvelse og afrapportere til rådet i efteråret 2002.

Formandskabets udkast til konklusioner har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

På Det Europæiske Råds møde i Cardiff i juni 1998 blev det blandt andet besluttet, at medlemsstaternes og fællesskabets makroøkonomiske, beskæftigelsesmæssige og strukturelle tilstand skal overvåges. Konkret betyder det, at hver medlemsstat skal udarbejde en rapport hvert år om, hvordan produkt- og kapitalmarkederne fungerer på nationalt niveau. Kommissionen skal udarbejde en rapport på fællesskabsniveau.

Rådet (Indre Marked) og Kommissionen har analyseret medlemsstaternes rapporter bl.a. for at komme med anbefalinger til de brede økonomiske retningslinjer, som Rådet for Økonomi og Finans hvert år vedtager, og for at følge op på Lissabon konklusionerne til Det Europæiske Råds topmøde i Barcelona den 15. og 16. marts 2001.

I udkastet til Rådets konklusioner understreges nødvendigheden af handling for at levere de strukturreformer, som er blevet besluttet i Det Europæiske Råd for at forbedre det indre marked som et dynamiske miljø for virksomhederne.

Rådet opfordrer til, at medlemsstaterne skal forfølge bestræbelserne på at reducere statsstøtten, og orientere støtten mod horisontale formål. Rådet opfordrer Kommissionen til at fortsætte med at levere oplysninger gennem statsstøtteregistret og resultattavlen.

Modernisering af konkurrencereglerne er vigtig, hvorfor Rådet bør godkende forslaget inden udgangen af året. Kommissionen opfordres til sammen med effektive, uafhængige nationale konkurrencemyndigheder at håndhæve konkurrenceregler. Bestræbelserne på at vedtage lovpakken om udbudsreglerne bør intensiveres af Rådet og Europa-Parlamentet.

Rådet opfordrer Kommissionen til at præsentere handlingsplanen for forenkling og forbedring af lovgivning så hurtigt som muligt i første halvdel af 2002. Medlemsstaterne og Fællesskabet bør intensivere bestræbelserne på at simplificere og modernisere lovgivning og administrative procedurer, som har effekt på virksomheder og forbrugere. Lovgivning skal på både nationalt og fællesskabsniveau følges af konsekvens vurderinger.

Afskaffelsen af eksisterende tekniske handelshindringer bør fortsættes mere aktivt bl.a. ved at standardiseringsorganer sætter mål for at forbedre deres effektivitet. Rådet inviterer Kommission til at rapportere til rådet om implementering af rådsresolutionen om gensidig anerkendelse fra oktober 1999.

Et indre marked for tjenester er en afgørende strategisk udfordring for fællesskabet og Rådet henstiller, at Kommissionens hurtigst muligt præsenterer opfølgningen til strategien for tjenester i det indre marked. Rådet bekræfter vigtigheden af fuldstændig gennemførelse af lovgivningen for det Indre Marked, og at Det Europæiske Råd i Barcelona bør overveje nye tiltag for at sikre dette.

Forbrugernes tillid til markeder, varer og produkter skal styrkes. Opfølgning på Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse skal prioriteres. Øget mobilitet er vigtig, og derfor skal direktivforslaget om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser og professionelle kvalifikationer prioriteres.

Fuld implementering af den finansielle handlingsplan til tiden er afgørende for at reducere tid og omkostninger ved grænseoverskridende transaktioner.

Rådet efterlyser ny forpligtelse til implementering af reformer besluttet i Lissabon, som skal få det indre marked til at fungere bedre i en række nøgle sektorer. Specielt forslagene om liberalisering af energimarkederne, "the single european sky" og "eurocontrol" skal prioriteres.

Kommissionen opfordres til at præsentere en opfølgning på vurderingen af netværksindustrierne på markederne. Der skal også tages handling for at forbedre sammenhænge og interoperabilitet i markederne, specielt for energi og transport.

Bestræbelser på at fremme innovation, forskning og udvikling og iværksætteri skal fortsættes, især vedr. EF-patentet, bioteknologi og små og mellemstore virksomheders adgang til IT. Også virksomhedernes adgang til risikovillig kapital skal forbedres gennem planmæssig implementering af handlingsplanen for risikovillig kapital.

Rådet understreger vigtigheden af at udvikle sammenhængende og effektive rammer for nye teknologier, især for at fællesskabets virksomheder kan drage nytte af bioteknologi, mens fundamentale værdier respekteres og ved at imødekomme forbrugernes etiske og sociale bekymringer.

Rådet beder Coreper om grundigt at undersøge metoderne i den årlige Cardiff øvelse og afrapportere til rådet i efteråret 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet indgår ikke i Cardiff-processen, men vil blive hørt om Kommissionens Strategi for det Indre Marked i april 2002.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formandskabet og Kommissionen har ikke vurderet, om eller hvordan konklusionerne berører nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Konklusionerne vurderes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Konklusionerne berører ikke umiddelbart dansk ret.

5. Høring

Notatet samt udkast til konklusioner har været sendt i høring i specialudvalget for tekniske handelshindringer, der blandt andet består af følgende medlemmer: Det Danske Handelskammer, Dansk Standard, Dansk Industri, Dansk Handel og Service, Elektronikindustrien, Forbrugerrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Landsorganisationen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Metalarbejderforbund, FTF, Akademikernes Centralorganisation og Ledernes Hovedorganisation.

Kun Forbrugerrådet havde bemærkninger. Forbrugerrådet støtter moderniseringen af konkurrencereglerne, og at tekniske handelshindringer mindskes bl.a. ved fælles standarder. Forbrugerrådet støtter tiltag, der forenkler og forbedre lovgivning, og minder om, at sådanne tiltag tidligere har været maskerede forsøg på at ophæve forbrugerlovgivning. Forbrugerrådet støtter, at fundamentale værdier ifølgende konklusionerne skal respekteres og forbrugernes etiske og sociale bekymringer skal imødekommes, når nye teknologier, herunder bioteknologier udnyttes. Endelig støtter Forbrugerrådet stærkt, at opfølgningen på grønbogen om forbrugerbeskyttelse prioriteres, og at denne behandles parallelt med forordningsforslaget om salgsfremmende foranstaltninger.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Udkastet berører ikke umiddelbart lovgivningen eller statens finanser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Udkast til konklusioner har ingen direkte samfundsøkonomisk effekt.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Nyt notat

5. Kommissionens meddelelse (KOM (2001) 702 endelig) om effektiv problemløsning i det indre marked ("SOLVIT")

1. Baggrund og indhold

SOLVIT er en database, der skal være offentligt tilgængelig på Kommissionens General Direktorat Markeds hjemmeside, og som skal omfatte spørgsmål om manglende anerkendelse af varer og tjenester, der kan være til hinder for deres frie udveksling i det indre marked.

Kommissionens meddelelse af 29. november 2001 om effektiv problemløsning i det indre marked ("SOLVIT") henviser til Kommissionens henstilling af 7. december 2001 (Kom (2001) 3901 endelig) om principper for anvendelsen af "SOLVIT" – problemløsningsnettet for det indre marked.

Det er hensigten med systemet, at medlemsstaterne, når et spørgsmål er forelagt i systemet, i princippet skal løse problemerne ved bilateral forhandling. Der foreslås snævre tidsfrister for sagens gang.

Kommissionen vil i princippet ikke medvirke ved sagens afgørelse, hverken som "dommer" eller som mægler. Hvis en sag overgår til behandling ved en national domstol eller ved EF-Domstolen, betragtes den som afsluttet i SOLVIT.

SOLVIT betegner en fortsættelse af det netværk om behandling af tekniske handelshindringer, der har været i gang siden 1997 mellem koordinationscentrene i medlemsstaterne.

Kommissionens henstilling indeholder principperne for anvendelsen af SOLVIT, hvoraf de væsentlige er, at der oprettes et koordinationscenter i hvert land, at disse centre indgår i en dialog om spørgsmålet, at elektronisk kommunikation anvendes i videst muligt omfang, at virksomheder, der indbringer sager for systemet, selv begrænser, hvilke oplysninger der skal optages i meddelelsen, og at Kommissionen kun blander sig, hvis parterne når en løsning, der er i strid med fællesskabsretten.

Den træder i kraft 1. juni 2002. Der er endnu tekniske problemer i forbindelse med oprettelsen af hjemmesiden, men de forventes løst inden 1. juni 2002.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionens meddelelse omtaler ikke nærheds- og proportionalitets princippet. Da SOLVIT er et system, der bygger på medlemsstaternes interaktion, er det regeringens vurdering, at systemet er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitets princippet.

4. Gældende dansk ret

SOLVIT vil ikke medføre ændringer af dansk ret.

5. Høring

Henstillingen har været udsendt i skriftlig høring til medlemmerne af EF-Specialudvalget for Tekniske Handelshindrings faste kreds samt til Undervisningsministeriet. Dansk Industri har udtalt sig positivt og lægger vægt på effektiviteten og transparensen i systemet, men understreger, at virksomhederne bør godkende, hvilke oplysninger der lægges på nettet.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

SOLVIT medfører ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

På kort sigt har SOLVIT ikke samfundsøkonomiske konsekvenser. På længere sigt vil et bedre fungerende indre marked for varer og tjenester være til Danmarks fordel.

8. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Revideret notat.

Ændringer er markeret med kursiv.

6. Fællesskabspatentet - KOM(2000)412

Resumé

Forordningsforslaget fra august 2000 tager sigte på at skabe et effektivt system til beskyttelse af patentrettigheder, som samtidigt er billigt og let tilgængeligt for brugerne af systemet. Det foreslås, at samtlige EU-medlemsstater skal være dækket af én patentansøgning. Ifølge forslaget skal EF-patentsystemet i ansøgningsfasen bygge på det allerede eksisterende system etableret via Den Europæiske Patentkonvention (EPK). Det foreslås, at Den Europæiske Patentorganisation (EPO) skal udstede patenterne med umiddelbar virkning for samtlige EU-medlemsstater. Patenterne

skal herefter foreligge i deres helhed på ét af de tre EPO-proceduresprog (fransk, tysk, engelsk), og patentkravene på alle tre sprog. Efter patentmeddelelsen skal patentet reguleres efter de regler, der fastsættes i forordningen.

Til blandt andet at afgøre spørgsmål om EF-patenternes gyldighed og krænkelse heraf, foreslår Kommissionen oprettelse af en ny retsinstans benævnt "EF-retten for intellektuel ejendomsret", som skal have både førsteinstans- og appelafdelinger. Endelig foreslår Kommissionen, at samtlige gebyrer for EF-patenterne skal tilfalde EPO, til forskel fra i dag, hvor gebyrerne deles mellem de nationale patentmyndigheder og EPO.

Vedtagelsen af forslaget medfører, at patentloven skal ændres. Herudover kræver forslaget om etablering af en enekompetent retsinstans en ændring af den danske retsplejelov.

På rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. og 31. maj 2001, blev der opnået enighed om en fælles strategi for det videre arbejde vedrørende sprogordningen, de nationale patentkontorers rolle, domstolssystemet og gebyrsystemet. Under rådsmøderne den 26. november og 20. december 2001 blev det forsøgt at opnå til enighed om en præcisering af den fælles strategi fra maj 2001, hvilket dog ikke lykkedes.

1. Baggrund og indhold

Baggrund

Kommissionen fremsatte den 1. august 2000 et forordningsforslag om EF-patentet, KOM(2000)412.

Hjemmelen til forslaget er artikel 308 i Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Kravet til vedtagelse er enstemmighed.

Forordningsforslaget blev fremsendt til medlemsstaterne den 25. august 2000 og blev præsenteret af Kommissionen på rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 28. september 2000.

Forordningsforslaget var på rådsmøderne (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. november 2000, 12. marts 2001, 30.-31. maj 2001, 27. september, 26. november 2001 og 20. december 2001 til drøftelse. På rådsmødet den 30 og 31. maj 2001 blev der opnået enighed om iværksættelse af proceduren for ændring af Den Europæiske Patentkonvention. *Derudover blev der vedtaget en fælles strategi (common approach) med en struktur for de kommende forhandlinger. Strategien fastlagde meget brede principper for EPO's rolle, de nationale patentkontorers rolle, sprogspørgsmålet, gebyrstrukturen og domstolssystemet.*

Det lykkedes ikke under rådsmøderne den 26. november 2001 og 20. december 2001 at nå til enighed om en konkretisering af den fælles strategi fra maj 2001.

Indhold

Forslaget er udarbejdet på baggrund af henholdsvis Kommissionens grønbog om EF-patentet og det fremtidige europæiske patentsystem KOM(97)314 af 16. juni 1997 og opfølgningen på grønbogen KOM(99)42 af 5. februar 1999. Herudover danner Aftalen om EF-patenter (1989) baggrund for en del af forordningsforslagets bestemmelser.

Opnåelse af patentbeskyttelse kan i dag ske på to måder i Europa. Den ene måde er ved indlevering af en ansøgning til de nationale patentmyndigheder, hvorved der opnås et nationalt patent. Den anden mulighed er at søge om et europæisk patent via EPO, der forvalter EPK. Ansøgningen behandles og patentet udstedes centralt af EPO. I ansøgningen udpeger ansøgeren de medlemslande, som ansøgeren ønsker, at patentet skal have gyldighed i. Når et europæisk patent bliver meddelt, skal patentet i oversat form fremsendes til de udpegede nationale patentmyndigheder, og der skal betales et publiceringsgebyr. Sker dette inden for de fastsatte frister, bliver det europæiske patent gyldigt i det pågældende land, og har samme virkning og reguleres ud fra samme nationale regler som de "rene" nationale patenter. Retstvister afgøres af de nationale domstole med virkning for hvert enkelt land.

Det nuværende system er både langsommeligt og dyrt. Det er således væsentligt dyrere at få patent i Europa end i Japan og USA. Omkostningerne til at forsvare patentet mod krænkelse, dvs. ved at anlægge retssager ved alle nationale domstole, kan endvidere være økonomisk uoverkommeligt for små og mellemstore virksomheder.

Formålet med forordningsforslaget er at etablere et effektivt og billigt EU-system med central udstedelse af patenter med umiddelbar virkning i medlemslandene og en central domstol. Sigtet med dette er at fremme den europæiske innovation og konkurrenceevne i forhold til især USA og Japan.

Enhedskarakter

EF-patentet skal have enhedskarakter, det vil sige, at det får samme virkning for hele EU under ét. Det kan ligeledes kun erklæres ugyldigt, begrænses, overdrages eller ophøre med virkning for hele området. Licens kan dog meddeles for de enkelte lande.

Regulering

I ansøgningsfasen vil patentansøgningen om et EF-patent være undergivet reglerne og procedurerne i EPK, dog med respekt af den gældende EU-ret. For at skabe mulighed for, at EPO kan behandle ansøgninger om EF-patenter, foreslås det, at Fællesskabet tiltræder EPK. EF-patentet vil efter meddelelsen være reguleret af forordningens bestemmelser.

Sprog

I det nuværende EPK system skal patentet for at opnå gyldighed i de enkelte medlemsstater oversættes til medlemsstatens sprog. For at EF-patentet skal være økonomisk overkommeligt foreslås indført et sprogregime, som adskiller sig fra det, der findes i EPK-regi

Når EF-patentet er meddelt på ét af EPO proceduresprogene (engelsk, tysk og fransk), skal kravene (den del af patentet, der fastlægger beskyttelsens omfang) ifølge forslaget oversættes til de to andre proceduresprog. EF-patentets gyldighed skal således ikke være afhængig af oversættelse af patentet eller dele deraf til samtlige nationale sprog.

Hvis der bliver anlagt sag mod en formodet krænker af et EF-patent, kan yderligere oversættelse dog blive nødvendig. Som udgangspunkt formodes en påstået patentkrænker, der ikke har haft adgang til patentteksten på det officielle sprog i den medlemsstat, hvor han har bopæl, ikke bevidst at have krænkert patentet. Der er således en formodning for god tro, medmindre ond tro kan bevises. For at beskytte patentkrænkeren i god tro, er det foreslået, at patenthaveren ikke kan få tilkendt erstatning for den periode, der ligger forud for patentkrænkerens modtagelse af en oversættelse af patentet.

Domstolssystemet

Ud fra argumentet om størst mulig retssikkerhed og ensartet retspraksis, samt under hensyntagen til hensigten med at skabe et effektivt og billigt patentsystem, foreslår Kommissionen, at der oprettes et centraliseret og specialiseret domstolssystem til behandling af patentsager. Kommissionen foreslår konkret, at der oprettes en ny retsinstans benævnt "EF-retten for intellektuel ejendomsret", som skal omfatte både førsteinstans- og appella fdelinger.

Domstolen skal have enekompetence til at pådømme spørgsmål vedrørende et EF-patents gyldighed og krænkelse, og domstolen skal have mulighed for at nedlægge fagedforbud, tilkende erstatning m.m. Hvis en sag om et EF-patents gyldighed anlægges ved en national domstol, indebærer enekompetencen, at den nationale domstol skal erklære sig for inkompetent og afvise sagen. De nationale domstoles kompetence foreslås begræns et til sager vedrørende retten til patentet eller aftalte licenser.

Med Nice-traktaten vil der i artikel 229a blive skabt hjemmel til, at Rådet ved enstemmighed kan vedtage bestemmelser med henblik på at tillægge EF-Domstolen kompetence til at afgøre tvister vedrørende anvendelsen af retsakter om enerettigheder, herunder patenter. Yderligere følger det af bestemmelsen, at de nationale forfatningsmæssige procedurer vil skulle følges til vedtagelsen af disse bestemmelser. Det skal bemærkes, at Nice-traktaten først træder i kraft, når samtlige medlemsstater har ratificeret den.

Kommissionens forslag bygger på den grundtanke, at domstolens 1. og 2. instans er central. Under rådsmødet den 30. og 31. maj 2001 var der enighed om, at arbejdet med et fælles domstolssystem skal ske inden for rammerne af Nice-traktaten. Det har dog under de foreløbige drøftelser været overvejet, at den centrale 1. instans kan have en vis lokal tilstedeværelse afhængig af antallet af sager i det pågældende område, kompetencer m.m..

Gebyrer

Det foreslås i forordningsforslaget, at de årsgebyrer, som skal betales for, at patentet vedbliver at være i kraft, udelukkende tilfalder EPO. Dette er nyt i forhold til i dag, hvor indtægterne i forbindelse med europæisk patentbeskyttelse deles ligeligt mellem det pågældende land og EPO.

I den fælles strategi fra rådsmødet den 30. og 31. maj blev det imidlertid vedtaget, at en vis procentdel af årsgebyrerne for EF-patentet skal tilfalde de nationale kontorer, således at de nationale kontorer forsat kan udøve innovationsfremmende aktiviteter i nærområderne.

Nationale kontorers rolle

Kommissionens forslag indrager ikke de nationale kontorer i arbejdet med EF-patentet. Det er vedtaget i den fælles strategi af 31. maj 2001, at de nationale kontorer skal indtage en væsentlig rolle i arbejdet med EF-patentet, herunder at udføre nyhedsundersøgelse (dvs. undersøge om en opfindelse er ny i forhold til kendt teknik). Et sådant arbejde forudsætter overholdelse af fastsatte fælles kvalitetsstandarder.

1. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen vurderer, at målene om at fremme innovationen og væksten i Det Europæiske Fællesskab, samt at give fremstilling og distribution af patenterede opfindelser EF-dimensioner, bedst opnås via en forordning. Kommissionen henviser til, at de opstillede mål ikke kan opfyldes af medlemslandene hverken hver for sig eller samlet, hvorfor de som følge af deres grænseoverskridende virkninger skal gennemføres på E F-plan.

Kommissionen henviser ligeledes til, at Domstolen har fastslået, at der ikke kan indføres intellektuelle ejendomsrettigheder på EF-plan gennem en harmonisering af de nationale lovgivninger.

I betragtning af rettighedernes enhedskarakter mener Kommissionen, at systemets iværksættelse ikke kan overlades til medlemslandenes skøn. Den foreslåede retsakt, en forordning, begrænser sig ifølge Kommissionen således til det minimum, der er nødvendig for at nå de tilstræbte mål, og går ikke længere end nødvendigt.

Kommissionens forslag indebærer en høj grad af centralisering ved behandlingen af patentansøgninger i Europa. Som påpeget af Kommissionen kan de betydelige positive følger af et fælles patentsystem imidlertid ikke opnås uden indførelse af et centraliseret patentsystem reguleret ved forordning.

Det er derfor regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Reglerne om patenter findes i lovbekendtgørelse nr. 781 af 30. august 2001. Herudover findes bekendtgørelse nr. 374 af 19. juni 1998 om patenter og supplerende beskyttelsescertifikater. Danmark har tillige ratificeret Den Europæiske Patentkonvention.

5. Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været sendt i høring i august 2000 hos følgende organisationer: Advokatrådet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister (DIP), Dansk Forening til Fremme af Opfindelser (DaFFO), Dansk Handel & Service, Dansk Industri (DI), Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Teknologisk Institut, De Danske Patentagenters Forening (Patentagentforeningen), Det Danske Handelskammer, Formanden for Det Rådgivende Udvalg for Industriel Ejendomsret, professor dr. jur. Mogens Koktvedgaard, Håndværksrådet, Ingeniørforbundet i Danmark, Ingeniørforeningen i Danmark, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, LEGO Holding A/S, LIF Lægemiddelindustriforeningen, Løvens Kemiske Fabrik, Novo Nordisk A/S og Teknologirådet.

Forslaget har tillige været behandlet i Specialudvalget for Tekniske Handelshindringer.

De danske standpunkter vedrørende sprogordningen, Fællesskabets tiltrædelse til EPK, domstolsspørgsmålet, de nationale kontoreres rolle og gebyrspørgsmålet blev endvidere den 12. september 2001 forelagt og koordineret med Specialudvalget for Tekniske Handelshindringer for Industrivarer.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, Formanden for Det Rådgivende Udvalg, professor, dr. jur. Mogens Koktvedgaard, Landbrugsrådet, LEGO Holding A/S, LIF Lægemiddelindustriforeningen, Dansk Industri, Patentagentforeningen, Løvens Kemiske Fabrik, Dansk Forening til Fremme af Opfindelser, Novo Nordisk A/S, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, Advokatrådet og Håndværksrådet.

De fremkomne høringssvar kan opdeles på følgende måde:

Enhedskarakter

LEGO Holding A/S anfører, at det formentlig er den eneste rigtige løsning med en enheds karakter, hvorefter et patent, såfremt det bortfalder, bortfalder for hele Fællesskabets område. Dette kan dog tænkes at få den effekt, at man udtager nationale patenter eller et europæisk patent, idet man ikke nødvendigvis mister sin ret i alle lande gennem disse systemer. Håndværksrådet, Advokatrådet, Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse, DIP, DaFFO, Patentagentforeningen, DI, og LEGO Holding A/S støtter, at der indføres et enheds patent.

Sprog

DIP og LIF er positive overfor ethvert tiltag, der kan nedsætte omkostningerne til patentering og kan tilslutte sig forslaget, men LIF og Novo Nordisk A/S så allerhelst, at behandlingssproget blev engelsk, og at der kun skal ske oversættelse i tilfælde af krænkelse. DI har efterfølgende udtalt sig positivt overfor en ét-sprogløsning. Patentagentforeningen kan tilslutte sig sprogløsningen, s&a ring; fremt muligheden for at opnå erstatning gøres betinget af det objektive kriterium, at der foreligger en oversættelse af hele patentskriftet til dansk. DaFFO finder, at alle EF-patenter skal findes på minimum engelsk, og såfremt de findes på fransk eller tysk, bør Kommissionen gives fuldmagt til at oversætte patentet til engelsk. Betaling for dette skal dækkes af Kommissionen som en serviceydelse. Håndværksrådet er betænkelig ved, at der kun skal ske oversættelse af patentkravene til engelsk, tysk og fransk. Advokatrådet finder det betænkeligt ud fra et retssikkerhedssynspunkt at indføre et patentsystem med rettigheder, der har virkning for Danmark, uden at en fuldstændig oversættelse af patenterne er obligatorisk.

Domstolssystemet

DIP anfører, at det er afgørende, at der etableres et retssystem, der sikrer en hurtig, effektiv og ensartet behandling af patentsager ved domstolene, og tilslutter sig gennemførelse af det domstolssystem, der er foreslået i forordningsforslaget. DI, Håndværksrådet og DaFFO giver udtryk for samme holdning. LIF og Novo Nordisk A/S er tillige tilhænger af, at både 1. og 2. instansretterne bliver europæiske, men mener at 1. instansretterne bør kunne sættes nationalt.

Professor, dr. jur Mogens Koktvedgaard anfører, at et fælles domstolssystem vil skabe den fornødne retssikkerhed, men sætter spørgsmålstegn ved nødvendigheden af at oprette en speciel domstol til behandling af patentsager. Patentagentforeningen finder, at bevarelse af et nationalt retssystem i første instans er af afgørende betydning ved behandlingen af krænkelsesspørgsmål, men kan tilslutte sig, at der oprettes en overnational appelinstans.

Dansk Forening for Industriel Retsbeskyttelse anfører, at domstolen bør have en høj grad af lokal tilstedeværelse, særligt i relation til midlertidige retsskridt og første instans. Dansk skal kunne anvendes som retssprog. Den lokale tilstedeværelse og anvendelsen af dansk vil efter foreningens opfattelse sikre en nærhed mellem danske sagsøgte og domstolen og dels sikre, at der i Danmark vil kunne opretholdes lokal kompetence hos dommere, advokater og patentagenter. Advokatrådet mener, at det foreslåede system er forbundet med betydelige praktiske, sprogmæssige og omkostningsmæssige gener, navnlig for personer og små og mellemstore virksomheder. Rådet er af den opfattelse, at fagedrets- og førsteinstansbehandlingen skal være henlagt til de nationale domstole, og at alene appelinstansen skal være central.

Gebyrer

DIP og Novo Nordisk A/S anfører, at det er nødvendigt at bevare de nationale patentmyndigheder, hvorfor en del af afgifterne fra EF-patentet bør tilfalde disse, og taler desuden for, at EPO uddelegerer nogle af sine opgaver til de nationale patentmyndigheder. Håndværksrådet finder, at det er vigtigt, at de samlede gebyrer for opretholdelse af et EF-patent bliver de samme som for et europæisk patent, således at der ikke geografisk set bliver registreret flere patenter end nødvendigt.

Øvrige forhold

Provisorisk beskyttelse (beskyttelse også for tiden før patentmeddelelsen):

DIP og LIF anfører, at provisorisk beskyttelse ikke skal være afhængig af, at krænkeren har modtaget en oversættelse af patentet, men mener at det bør være tilstrækkeligt, at der er indleveret en oversættelse til den nationale patentmyndighed eller EPO. Patentagentforeningen mener, at erstatning for krænkelse bør gøres betinget af, at der foreligger en oversættelse af kravene til dansk, og at det skal præciseres, at provisorisk beskyttelse bortfalder, med mindre der foreligger en oversættelse af hele patentskriftet (beskrivelse og krav) til dansk i forbindelse med udstedelsen af EF-patentet. LEGO Holding A/S mener ikke, at reglerne om provisorisk beskyttelse og erstatning er hensigtsmæssige og mener, at krænkeren som et minimum bør fralægge sig en eventuel berigelse, men så helst at reglen udgik. Novo Nordisk A/S er af den opfattelse, at reglerne i EPK om provisorisk beskyttelse bør finde anvendelse i stedet for de foreslåede.

Foreløbige foranstaltninger (fagedforbud):

DIP anfører, at en EF-patentdomstol skal kunne håndtere midlertidige foranstaltninger hurtigt og effektivt, og at det kunne være ønskeligt med en harmonisering af reglerne om bevissikring. Professor, dr. jur Mogens Koktvedgaard, LEGO Holding A/S og LIF efterlyser klarere regler vedrørende fagedforbud.

Sammenhæng med Bioteknologidirektivet:

Landbrugsrådet anfører, at det ikke fremgår af forordningsforslaget, i hvilket omfang det får betydning for bioteknologidirektivet, herunder de nationale ordninger om "farmers privilege".

Kommissionens adgang til at intervenere og meddele tvangslicens:

LEGO Holding A/S anfører, at Kommissionens adgang til at intervenere synes meget vid, og at reglerne om tvangslicensmeddelelse er meget vidtgående og bredt formuleret. Novo Nordisk A/S er af den opfattelse, at meddelelse af tvangslicens ikke skal henhøre under Kommissionens kompetence, med derimod domstolens. Det samme gør sig gældende for så vidt angår fastsættelse af licensafgifter.

Samordning med nationale patenter og patenter udstedt af EPO:

Patentagentforeningen finder, at det er afgørende, at nationale patenter, patenter meddelt af EPO og EF-patenter medfører samme retsvirkninger. Novo Nordisk A/S mener, at de eksisterende muligheder for patentbeskyttelse skal bevares, herunder at det skal være muligt at konvertere en ansøgning om EF-patent til en ansøgning om nationalt patent i de lande, hvor det er muligt at opnå beskyttelse.

Ugyldighedssager ved den centrale domstol og indsigelsessag ved EPO:

Løvens Kemiske Fabrik finder det uholdbart, hvis der skal være mulighed for at føre en ugyldighedssag ved den centrale domstol samtidig med, at der føres en indsigelsessag ved EPO. Desuden ønsker de, at der blev indsat yderligere en ugyldighedsgrund, således at patentkravenes omfang også skal kunne tages op til revision af den centrale domstol.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Vedtagelse af forslaget medfører, at patentloven skal ændres. Herudover vil forslaget om etablering af en enkompetent retsinstans kunne indebære en ændring af retsplejeloven.

Forslagets bestemmelser om gebyrer vil få konsekvenser for de nationale patentmyndigheders økonomiske grundlag.

En fremtidig dansk tilslutning til oprettelsen af en central domstol vil endelig kræve anvendelse af grundlovens § 20.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

En billigere europæisk patentbeskyttelse vil særligt komme små og mellemstore virksomheder til gode, og det skønnes, at et EF-patent vil have en gavnlig effekt på innovationen. Det vil styrke europæiske virksomheders konkurrenceevne, og en positiv effekt på samfundsøkonomien forudses.

1. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Europaudvalget, senest den 23. november 2001 (særligt ordførermøde pga. folketingsvalget) til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 26. november 2001 og den 17. december 2001 til orientering forud for ekstraordinært rådsmøde (Indre Marked) den 20. december 2001. Notat er fremsendt den 16. november 2001 og genfremsendt den 4. december 2001.<>

Nyt notat

7. Brugsmodeldirektiv KOM(97) 691

Resumé

Kommissionen har gennemført en fornyet høring i medlemslandene vedrørende ønsket om at harmonisere EU-landenes brugsmodellovgivning. En harmonisering vil på det foreliggende grundlag ikke vil betyde væsentlige ændringer i dansk ret.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremsatte den 12. december 1997 et direktivforslag om tilnærmelse af retsfor skrifterne om brugsmodelbeskyttelse af opfindelser, KOM(97) 691. Hjemmelen til forslaget var artikel 100A, hvorefter forslaget kunne

vedtages med kvalificeret flertal. Forslaget var udarbejdet på baggrund af den grøn bog om brugsmodebeskyttelse, som Kommissionen fremlagde i juli 1995, KOM(95) 370.

Det er i dag kun muligt at opnå brugsmodebeskyttelse på nationalt plan. En brugsmoderegistrering karakteriseres som det "lille patent", det vil sige, et let og billigt retsværn for mindre opfindelser, som f. eks. nyttige arbejdsredskaber mv. Brugsmoderegistrering giver indehaveren ret til at forbyde andre erhvervsmæssigt at udnytte den registrerede frembringelse.

Forslagets formål er derimod at tilnærme lovgivningen på området i de forskellige medlemsstater ved at harmonisere de vigtigste forskrifter for brugsmodebeskyttelse. Dette er begrundet i det forhold, at der på nuværende tidspunkt dels er store forskelle i den beskyttelse, der kan opnås i de medlemsstater, der beskytter brugsmode, dels ikke er mulighed for at få beskyttelse i enkelte af medlemsstaterne. Der findes i dag ikke en brugsmodebeskyttelse i Storbritannien, Luxembourg og Sverige. Forslaget vil således indebære, at disse 3 lande indfører en brugsmodebeskyttelse.

Kommissionen fremsatte den 25. juni 1999 et nyt direktivforslag om tilnærmelse af retsfor skrifterne om brugsmodebeskyttelse af opfindelser, KOM(1999)309. Hjemmelen til forslaget er TEF Artikel 95 (tidligere Artikel 100 A), hvorefter forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal. Ændringsforslaget er udarbejdet på baggrund af Europa-Parlamentets udtalelse af 12. marts 1999.

Direktivet har siden været behandlet i en arbejdsgruppe under Rådet. På et COREPER møde i marts 2000 blev det dog besluttet ikke at fortsætte arbejdet med direktivet på daværende tidspunkt, da man ville afvente udviklingen i arbejdet med EF-patentforordningen. På et møde 7. maj 2001 opfordrede medlemslandene Kommissionen til at gennemføre en høring for at fastlægge om der stadig var interesse blandt virksomheder og andre interessenter for at harmonisere den europæiske brugsmode regulering.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet fremsatte i en udtalelse af 12. marts 1999 34 ændringsforslag, hvoraf Kommissionen har medtaget 25 forslag i sit reviderede direktivforslag, KOM(1999)309.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ud fra hensynet til nærheds- og proportionalitetsprincippet alene taget de bestemmelser med i direktivforslaget, som den har fundet påkrævet til opfyldelse af det indre markeds funktion.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering.

4. Gældende dansk ret

Reglerne om brugsmode findes i lovbekendtgørelse nr. 367 af 9. juni 1998. En række af patentlovens bestemmelser finder også anvendelse. Reglerne om patenter findes i lovbekendtgørelse nr. 718 af 30. august 2001. Herudover findes bekendtgørelse nr. 375 af 19. juni 1998 om brugsmodeansøgningers og registrerede brugsmode modellers behandling.

5. Høring

1997 høring

Høringssvar i forbindelse med Kommissionens direktivforslag i 1997 var generelt positive over for en harmonisering af brugsmode lovgivningen i EU. En overvejende del af høringssvarene angav, at en harmonisering i retning af den danske brugsmode lovgivning er at foretrække.

2001 høring

Kommissionen udsendte 31. juli 2001 en høring til medlemslandene med 8 spørgsmål vedrørende den økonomiske og juridiske effekt af en harmonisering af den europæiske brugsmode regulering. Dansk høring blev gennemført hos det Rådgivende Udvalg med svarfrist 15. november 2001.

Af de 7 modtagne høringssvar (DI, DIP, Handelskammeret, Håndværksrådet, LEGO, NOVO og Professor Mogens Kockvedgaard) fremgår det tydeligt, at der stort set er enighed blandt de danske interessenter om, i hvilken udstrækning man ønsker at EU skal regulere brugsmode området. Det tilkendegives fra alle parter, som kommenterer Kommissionens høring, på nær LEGO, at der ønskes en harmonisering og ikke en E F-brugsmode med gyldighed i alle lande. Herudover lægger Håndværksrådet og NOVO vægt på, at et harmoniseret system tilgodeser de små og mellemstore virksomheder ved at være smidigt, billigt og hurtigt (Håndværksrådet, NOVO). Håndværksrådet, DI, LEGO og Kockvedgaard anfører, at kravene til

den innovative indsats, den såkaldte frembringelseshøjde, bør være lavere end for patenter. Håndværksrådet anfører desuden, at det vil være ønskeligt om patentmyndigheden prøvede rettigheden, med hensyn til nyhed og frembringelseshøjde, før rettigheden registreres.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Direktivforslaget svarer næsten fuldstændigt til gældende dansk ret. Vedtages direktivforslaget i dets nuværende form, vil det kun kræve minimale ændringer i brugsmodelloven og i bekendtgørelse om brugsmodelansøgnings og registrerede brugsmodellers behandling.

Direktivforslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det må anses som en fordel for danske virksomheder, at der sker en harmonisering på området, således at det også bliver muligt at opnå beskyttelse for mindre opfindelser i de andre medlemslande. Direktivforslaget skønnes således at kunne have en gavnlig indflydelse på den danske økonomi.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Europaudvalget er orienteret ved grundnotat og supplerende høringsnotat fremsendt henholdsvis den 5. marts 1998 og den 11. august 1998. Folketingets Europaudvalg blev forelagt sagen til orientering den 18. september 1998. Aktuelt notat blev fremsendt den 10. september 1998.

Nyt notat

8. Direktivforslag vedrørende patentering af software

1. Baggrund og indhold

Kommissionen gennemførte i 2000 en høring af medlemslande og interessenter med henblik på at afklare en fælles europæisk holdning til patentering af software. Resultatet fra den gennemførte høring blev fremlagt i en rapport i juli 2001.

På baggrund af den gennemførte høring har Kommissionen formuleret et direktivforslag, der dog endnu ikke er fremsat.

Indholdet af forslaget kendes endnu ikke, men på baggrund af Kommissionens høringsdokument og de indkomne svar må det forventes, at forslaget så vidt muligt søger at harmonisere den gældende retsstilling.

Efter den Europæiske Patent Konvention (EPK) er det ikke muligt at patentere opfindelser, der alene udgør programmer for datamaskiner. Bestemmelsen er formuleret meget elastisk og fortolkningen betyder i praksis, at det er muligt at patentere software, hvis opfindelsen opfylder de almindelige betingelser for patentering. Det vil sige, at hvis en softwareopfindelse anvendes til at løse et teknisk problem på en ny måde og væsentligt adskiller sig fra al lerede kendte anvendelser, er der tale om en patenterbar opfindelse. Derimod kan software som udelukkende bruges til f.eks. finansielle beregninger ikke patenteres, fordi denne proces ikke anses som værende teknisk.

2. Europa-Parlamentets holdning

Da forslaget endnu ikke er fremsat, har det ikke været behandlet i Europa-Parlamentet.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da forslaget ikke er fremsat, kan dette ikke vurderes.

4. Gældende dansk ret

De danske regler om beskyttelse af software findes i lovbekendtgørelse nr. 618 af 27. juni 2001 om ophavsret samt i lovbekendtgørelse nr. 781 af 30. august 2001 om patentlov. Patentlovens regler er i overensstemmelse med reglerne i Den Europæiske Patentkonvention, som er beskrevet ovenfor i afsnittet om baggrund og indhold.

Software beskyttes endvidere udtrykkeligt i henhold til ophavsretslovens § 1, stk. 3. De elementer af softwaren, som er beskyttet af ophavsretten, er de elementer, som kan betegnes som kunstneriske eller litterære, og ikke den bagvedliggende idé. Patentlovgivningen beskytter derimod selve ideen, som har resulteret i en konkret opfindelse – og som er knyttet til anvendelsen. Ophavsretten opstår uden registrering.

5. Høring

Forslaget er endnu ikke fremsat og har derfor ikke været udsendt i høring.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Hvis de europæiske regler for patentering ændres på baggrund af et endeligt vedtaget direktiv, kræves en tilsvarende ændring af den danske patentlov.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere de statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere de samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Tidligere forelæggelse for Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Europaudvalget.

Revideret udgave.

Nye tekstafsnit er markeret med kursiv.

9. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige indkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, KOM(2000) 275 samt forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport, KOM(2000) 276

Resumé

Kommissionen har fremlagt forslag til en omfattende revision af udbudsdirektiverne, der samtidig med at forenkle og tydeliggøre de gældende regler vil medføre betydelige ændringer heri.

Revisionen af udbudsdirektiverne vil nødvendiggøre ændring af reglerne, der gennemfører EU's udbudsregler i dansk ret.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen fremlagde sine forslag til nye udbudsdirektiver den 10. maj 2000.

Direktivforslagene har hjemmel i EF-Traktatens artikel 95 og skal vedtages med kvalificeret flertal efter den fælles beslutningsprocedure i artikel 251.

Kommissionens lovpakke består af to direktivforslag, dels et forslag for den offentlig sektor, der samler de gældende udbudsregler for den sektors køb af tjenesteydelser 92/50/EØF, varer 93/36/EØF og bygge- og anlægsarbejder 93/37/EØF (alle ændret ved direktiv 97/52/EF) i ét direktiv, dels et forslag, der skal afløse det gældende forsyningsvirksomhedsdirektiv 93/38/EØF.

Formålet er at forenkle og ændre udbudsreglerne under hensyn til den samfundsmæssige udvikling, men med fortsat respekt af de for offentlige udbud grundlæggende principper om gennemsigtighed og ikke-diskrimination.

Blandt de væsentligste indholdsmæssige ændringer, som er fælles for direktivet for den offentlige sektor og forsyningsvirksomhedsdirektivet, er følgende:

Tærskelværdier: *Det nuværende antal tærskelværdier på ca. 10, foreslås reduceret til ca. 5 og angivet i euro. Forslaget indebærer, at den nominelle angivelse i euro forhøjes i forhold til i dag grundet kursforholdet mellem euro og SDR.*

Elektroniske udbud: Elektroniske kommunikationsmidler ligestilles med traditionelle kommunikationsmidler, og det foreslås, at tidsfristerne for at gennemføre en udbudsprocedure kan forkortes, når der anvendes elektroniske kommunikationsmidler.

Elektroniske auktioner: Elektroniske auktioner foreslås muliggjort i tilfælde, hvor ordregiver efterspørger varer eller tjenesteydelser, som kan specificeres nøjagtigt. Auktionsformen kan ifølge forslaget især benyttes ved offentligt og begrænset udbud og ved genåbning af konkurrencen mellem parterne (leverandørerne) i en rammeaftale. Det foreslås, at der alene kan auktioneres på priskriteriet.

Tildelingskriterier: Der foreslås indført en pligt for ordregivere til at anføre den relative vægtning af de enkelte kriterier ved valget af det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Vægtningen kan angives ved fastsættelse af en ramme, inden for hvilken den vægt, der endeligt tildeles hvert kriterium, skal befinde sig.

Endvidere foreslås det, at den eksempelvis opregning af kriterier, som ordregivere kan tillægge vægt ved valget af det økonomisk mest fordelagtige tilbud, udvides med "miljømæssige karakteristika".

Obligatorisk udelukkelse af tilbudsgivere: Der foreslås indført en pligt for ordregiver til at udelukke bestemte tilbudsgivere fra at deltage i udbudsprocedurer. Det drejer sig om tilbudsgivere, som ved endelig dom er fundet skyldige i organiseret kriminalitet, bestikkelse eller svig over for Fællesskabets finansielle interesser.

Centrale indkøbsorganer: Der foreslås indført regler om, i hvilket omfang en ordregiver kan foretage indkøb via et centralt indkøbsorgan og derved have opfyldt udbudsforpligtelsen.

Blandt de væsentligste indholdsmæssige ændringer, som alene berører direktivet for den offentlige sektor, er følgende:

Konkurrencepræget dialog: Ved komplekse aftaler, hvor ordregiver ikke objektivt kan beskrive de tekniske vilkår eller de juridiske og/eller finansielle forhold, får ordregiver mulighed for at have en dialog eller forhandling med egnede tilbudsgivere med henblik på at indkredse og fastslå, hvorledes ordregivers behov bedst kan opfyldes. Ved dialogens afslutning afgives tilbud på baggrund af de løsninger, der er præsenteret.

Rammeaftaler: Ordregivere får udtrykkeligt mulighed for, efter forudgående EU-udbud, at indgå rammeaftaler med en eller flere tilbudsgivere. Det betyder, at konkrete anskaffelser, der foretages på samme vilkår som fastsat i rammeaftalen, kan iværksættes uden fornyet udbud. Hvor en rammeaftale indgås med flere parter, kan ordregiver genåbne konkurrencen mellem parterne, når den konkrete ordre skal tildeles.

Blandt de væsentligste indholdsmæssige ændringer, der alene vedrører anvendelsesområdet for forsyningsvirksomhedsdirektivet, er endelig følgende:

Særlige eller eksklusive rettigheder: Den nuværende definition af "særlige eller eksklusive rettigheder" foreslås ændret, således at begrebet bringes i overensstemmelse med en dom afsagt af Domstolen på telekommunikationsområdet. Ændringen vil indebære, at visse private ordregivere, som i dag er omfattet af forsyningsvirksomhedsdirektivet, fremover vil falde udenfor.

Generel fritagelsesmekanisme: Der foreslås indført en bestemmelse, som gør det muligt at afskaffe udbudspligten for aktiviteter, der udøves af offentlige virksomheder og private ordregivere inden for forsyningssektoren. Betingelsen for at fritage en aktivitet skal være, at aktiviteten i den medlemsstat, hvor den udøves, er konkurrenceudsat på et marked, hvortil adgangen er fri. Efter forslaget tilkommer det Kommissionen og medlemsstaterne at indlede en fritagelsesprocedure.

Ophævelse af undtagelse i gældende artikel 9, stk. 1, litra b: Kommissionen har under hensyn til den stedfundne liberalisering af energimarkedet foreslået, at kontrakter om køb af energi eller brændsel til energiproduktion, som indgås af ordregivere inden for energisektoren i bredeste forstand, fremover skal bringes i udbud.

Direktivforslaget for den offentlige sektor blev drøftet på rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. november 2000. På rådsmøderne (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 30. og 31. maj, den 27. september 2001 samt den 26. november 2001 blev der fremlagt statusrapporter for forhandlingerne om forslagene.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har afgivet betænkning den 17. januar 2002. Europa-Parlamentet har foreslået en række ændringer til Kommissionens oprindelige forslag, herunder en række forslag om øgede muligheder for inddragelse af miljø- og sociale hensyn i forbindelse med offentlige indkøb.

Derudover har Europa-Parlamentet foreslået en markant forhøjelse af tærskelværdierne.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen anfører, at forslagene overholder nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet de tilsigter en omarbejdelse af gældende fællesskabsnormer ved offentlige udbud med det formål at skabe et egentligt Indre Marked. Formålet med forslagene er ikke at erstatte national lovgivning, men at sikre principperne om ligebehandling, gennemsigtighed og konkurrence ved indgåelsen af offentlige kontrakter.

Forslagene, der skønnes at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, imødekommer på væsentlige områder de synspunkter, som Danmark løbende har givet udtryk for, nemlig at EU's udbudsdirektiver skal gøres mere enkle og brugervenlige, fleksible og tidssvarende med fortsat respekt af de grundlæggende principper om ligebehandling og gennemsigtighed.

4. Gældende dansk ret

Udbudsdirektiverne er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelserne nr. 787, 788 og 789, alle af 5. november 1998, bekendtgørelse nr. 799 af 10. november 1998 samt bekendtgørelse nr. 2 af 4. januar 1999.

Bekendtgørelserne er udstedt i medfør af love bekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992 om fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v.

5. Høring

Forslagene har senest, ved breve henholdsvis af 13. februar, 6. april og 26. april 2001, været i høring hos en bred kreds af specialudvalget for Tekniske Handelshindringer og specialudvalget for Miljø. I den forbindelse har organisationerne blandt andet givet udtryk for følgende opfattelser:

Advokatsamfundet vurderer, at det bør overvejes at indføre et væsentlighedskriterium, som gør det til en betingelse for, at det offentlige kan tillægge udbydernes "miljømæssige karakteristika" (diskvalificerende) vægt, at disse væsentligt adskiller sig fra de øvrige udbydernes standard.

Akademikernes Centralorganisation fremhæver det som væsentligt at sikre, at miljøhensyn inddrages ved vægtningen af tilbud.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd lægger afgørende vægt på, at sociale hensyn inddrages, herunder at der strammes op med hensyn til, at nationale løn- og arbejdsvilkår skal overholdes.

Boligselskabernes Landsforening fremhæver blandt andet sin modstand imod forslaget om pligtmæssig vægtning af tildelingskriterierne.

Bryggeriforeningen mener ikke, at udbudsdirektiverne bør anvendes som politisk instrument på andre områder (miljømæssige karakteristika og sociale hensyn), og deler DI's betænkeligheder ved forslaget om konkurrencepræget dialog.

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet ønsker, at arbejdstagerrettigheder indarbejdes i udbudsdirektiverne på en mere forpligtende måde, end tilfældet er i de eksisterende direktiver. BAT-Kartellet har konkret foreslået, at det præciseres, at bydende og underentreprenører skal overholde nationale løn- og ansættelsesvilkår, og at udbydere skal have pligt til at indhente oplysninger om underentreprenørernes, hvem de er, og hvilke opgaver de skal udføre.

I relation til pligtmæssig vægtning af tildelingskriterierne bør forslaget ifølge Bygherreforeningen i Danmark have en så rummelig og anvendelig udformning som muligt. I relation til det eksisterende forsyningsvirksomhedsdirektivs artikel 14, stk. 10, 3. afsnit – om at visse delleverancer og – arbejder er undtaget fra udbudspligt – bemærker BD endvidere, at reglen er tiltænkt at være gældende for alle typer af nedskrænkende formulering er utilsigtet. Ifølge BD bør dette punkt medtages i direktivforhandlingerne.

Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd ønsker blandt andet, at det præciseres, at offentlige indkøbere kan henviser til såvel EU's som (multi)nationale miljømærker. Det skal derudover sikres, at de nye udbudsdirektiver ikke kan fortolkes således, at der kun må stilles miljøkrav, som indebærer en økonomisk fordel for den pågældende indkøber, og som giver sig uds det udbudte produkt. Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd mener, at Danmark bør stemme imod forslagene til nye udbudsdirektiver, medmindre indkøberne får mulighed for at stille miljøkrav til produktionsprocessen og henviser til miljømærker.

Danske Energiselskabers Forening mener, at elsektoren bør undtages fra udbudsreglerne, fordi produktion og handel med el er underkastet fuld konkurrence, ligesom der gælder betydelige krav om gennemsigtighed til de med drift og udbygning af net forbundne aktiviteter. Undtages elsektoren ikke, lægger DEF vægt på, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion fortsat undtages fra udbudspligt, at anvendelsesområdet for forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 26, der undtager intragrouphandler fra udbudspligt, udvides og omfatter andre aftaler end tjenesteydelsesaftaler, at pligten til at vægte tildelingskriterier formuleres, således at reglen kan bruges i praksis, og at forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 40 om vejledende bekendtgørelser udgår af regelsættet.

Danske Fjernvarmeværkers Forening er også imod, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion gøres udbudspligtig.

Dansk Handel & Service finder det positivt, at der lægges op til en vægtning af tildelingskriterier, fordi det sikrer en effektiv kontrol med de ordregivende myndigheder. DHS fraråder til gengæld på det kraftigste, at tildelingskriterierne udvides til at omfatte sociale hensyn, da beslutning om at påtage sig et socialt ansvar bør tages af de enkelte virksomhederne. Derudover er konkurrencepræget dialog ifølge DHS et skridt i den rigtige retning, men forslaget er uklart med hensyn til, hvor langt forhandlingerne kan udstrækkes, og de gode hensigter fortaber sig, fordi konkurrencepræget dialog kun kan anvendes i særlige tilfælde og derfor ikke løser det problem, der eksisterer med særligt komplekse kontrakter. DHS advarer endvidere imod, at en forhøjelse af tærskelværdierne vil kunne få katastrofale konsekvenser.

I relation til konkurrencepræget dialog tilslutter Dansk Industri sig, at forslaget udformes, således at der sikres mulighed for øget dialog, men DI mener ikke, at der bør gives adgang til at forhandle under hele udbudsforløbet. Når dialogen afsluttes, bør processen efter DI's opfattelse tilrettelægges således, at leverandørerne afgiver deres endelige tilbud på grundlag af egne forslag. For så vidt angår miljøhensyn kan DI støtte, at der arbejdes for, at der kan tages videregående miljøhensyn, end hvad Kommissionen i en foreløbig fortolkningsmeddelelse har lagt op til, men DI mener, at myndighederne alene skal kunne stille miljøkrav, der knytter an til internationale miljømærker eller miljøledelsessystemer, medmindre miljøkravet består i et egentligt produktspecifikt krav. DI kan ikke tilslutte sig, at myndighederne skal lægge vægt på sociale hensyn udover, hvad der er muligt efter de gældende regler. Øget adgang til at stille sociale, herunder arbejdsmiljømæssige krav, vil medføre betydelige fare for opbygning af tekniske hindringer, og virksomhederne vil ikke have mulighed for at indrette deres produktion hensigtsmæssigt i forhold til den forudsigeligt store mængde af forskellige typer krav, som må forventes at blive stillet. DI kan heller ikke til slutte sig, at ordregivere skal kræve oplysninger om underleverandørers sociale forhold. Derudover er der efter DI's umiddelbare opfattelse ikke grundlag for at fritage kontrakter fra udbudspligten, selv om det måtte dreje sig om kontrakter vedrørende aktiviteter, der foregår på frie konkurrencevilkår. DI henviser herved til, at offentlige aktiviteter ikke er underlagt de regnskabsprincipper, som gælder for private virksomheder. Endelig understreger DI odstand imod, at de tidsmæssige besparelser, der vil blive opnået ved anvendelse af elektronisk kommunikationsmidler, godskrives myndighederne frem for leverandørerne. Også Håndværksrådet, Handelskammeret, Bryggeriforeningen, DHS og Dansk Transport og Logistik er imod reduktion af tidsfristerne for at udarbejde tilbud m.v., der allerede i dag opleves som for korte.

Dansk Transport og Logistik mener, at det er u hensigtsmæssigt, at forenklingen af tærskelværdierne fører til en reduktion af beløbsgrænserne, selv om der kun er tale om 5-6%. DTL er endvidere betænkelig ved, at konkurrencepræget dialog vil kunne bringe ligebehandlingsprincippet i fare.

Ifølge Det Kommunale Kartel vil rammeaftaler, særligt på tjenesteydelsesområdet, vanskeliggøre anvendelsen af kontrolbud og hindre gennemsigtighed i beslutningsprocessen. DKK finder endvidere, at vægtning af tildelingskriterierne vil gøre det meget vanskeligt at tage bredere, kvalitative hensyn, herunder miljø-, arbejdsmiljø- og sociale hensyn.

DONG anfører, at DONG som statselskab vil blive væsentligt ringere stillet end sine umiddelbare konkurrenter, hvilket kan føre til væsentlige tab for selskabet og staten. DONG advarer derfor imod, at indkøb af energi og brændsel til energiproduktion gøres udbudspligtig. DONG finder, at artikel 26 i forslaget til nyt forsyningsvirksomhedsdirektiv fører til u hensigtsmæssige og fordyrende forretningsgange, der stiller olie-/g asindustrien ringere end andre industrier. DONG stiller endvidere spørgsmålstejn ved, om forslaget har forrang frem for den danske naturgasforsyningslov.

Elkraft System deler DEF's synspunkter for så vidt angår forslaget om udbudspligt for indkøb af energi og brændsel til energiproduktion samt ændring af eksisterende artikler 26 og 40.

Energi E2 A/S er ligeledes imod forslaget om at gøre indkøb af energi m.v. til energiproduktion udbudspligtig.

For så vidt angår miljøhensyn anser Forbrugerrådet det for væsentligt, at alle aktører i forbindelse med offentlige indkøb kan se, at der er en sammenhæng mellem det, som myndighederne kræver af virksomheder, borgere og forbrugere, og den adfærd, som myndighederne selv udviser.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører fremhæver blandt andet, at der også bør gælde et krav om vægtning af tildelingskriterier i forbindelse med projektkonkurrencer, og generelt bør rammerne, inden for hvilken vægtning kan variere, være så præcis, at

der i forbindelse med tilbudsbedømmelsen ikke kan foretages betydelige ændringer i prioriteringen af kriterierne. Der bør gælde de samme tidsfrister for projektkonkurrencer som for offentlige og begrænsede udbud.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd lægger vægt på, at sociale aspekter i højere grad indgår i forbindelse med tildelingen af kontrakter. FTF frygter derudover, at rammeudbud, særligt på tjenesteydelsesområdet, og konkurrencepræget dialog vil kunne hindre gennemsigtigheden i udbudsproceduren og derved forringe konkurrenceelementet. I lighed med DKK mener FTF, at de nævnte udbudsformer besværliggør, at der kan udarbejdes kontrolbud, som er væsentlige for vurderingen af, om det er hensigtsmæssigt at holde opgavevaretagelsen i eget regi frem for at udlicitere. Med hensyn til rammeudbud mener FTF, at denne form for udbud kan sløre mulighederne for sammenligninger med omkostningerne ved at udføre arbejdet i eget regi. Efter FTF's opfattelse er det væsentligt, at spørgsmålet om at bringe opgaver i udbud ikke alene er et spørgsmål om at konkurrenceudsætte offentlige opgaver i den private sektor, men at en vigtig deltager i denne konkurrence er det offentlige selv. FTF mener endvidere, at alvorlig overtrædelse af social- eller miljølovgivning bør kunne føre til udelukkelse, og også tilbudsgivere, der har overtrådt medlemsstaternes arbejdslovgivning, bør kunne udelukkes fra at deltage i udbudsprocedurer.

Handelskammeret finder spørgsmålet om rammeaftaler af stor betydning. Handelskammeret kan ikke tiltræde, at der skal afholdes yderligere udbudsrunder mellem parterne i en rammeaftale, og foreslår, at der eventuelt indføres regler for, hvorledes offentlige myndigheder kan koble sig af og på rammeaftaler. Handelskammeret er betænkelige ved, at der fra dansk side lægges op til, at der skal inddrages miljøhensyn i større omfang, end det er muligt i dag, og er imod, at sociale hensyn inddrages i det omfang, der er lagt op til. Arbejdsmarkedsreguleringer bør ifølge Handelskammeret være genstand for særskilt forhandling og ikke indføres "ad bagdøren" med udbudsdirektiverne. Endelig mener Handelskammeret, at der bør indføres regler, som tillader længerevarende kontrakter.

Efter IT-Brancheforeningens opfattelse vil det være i strid med EU-lovgivningen at stille krav om nationale miljømærker. Brugen af nationale miljømærker vil virke diskriminerende og hindre samhandlen mellem medlemsstaterne. IT-Brancheforeningen mener endvidere, at adgang for offentlige indkøbere til at stille krav til og lægge vægt på miljøforhold i produktionsprocessen og miljøledelse hos leverandøren er i strid med sigtet med offentlige indkøb, der i det væsentlige er af økonomisk karakter.

Kommissionens oprindelige forslag er ifølge Kommunernes Landsforening blevet væsentligt forbedret for så vidt angår reguleringen af rammeaftaler, og KL er enig i, at der under de fortsatte forhandlinger lægges vægt på, at miljø- og sociale hensyn i større omfang inddrages i forbindelse med offentlige indkøb. Derimod gentager KL, at forslaget om pligtsmæssig vægtning af tildelingskriterierne bør udgøres, og at der under konkurrencepræget dialog bør være adgang til at forhandle i hele udbudsforløbet. KL foreslår generelt, at forhandlinger tillades, når udenlandske leverandører ikke anmoder om prækvalifikation.

Landsorganisationen i Danmark foreslår, at det pålægges udbyderne at inddrage de bydendes arbejdsmiljøkompetence ved valget af leverandør, at føre tilsyn med, om arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt samt at samarbejde med leverandøren om sikkerhed og sundhed. LO's forslag udvider kravene til udbyder i forhold til et af Arbejdsministeren fremsat lovforslag om udbyderansvar

Post Danmark fremhæver, at selvstændige offentlige virksomheder i situationer, hvor væsentlige kommercielle interesser er involveret, har behov for at kunne indgå aftaler enten uden udbud eller gennem en forkortet procedure, og foreslår, at der fra dansk side arbejdes for at ændre udbudsdirektiverne, så de tager højde for sådanne situationer. Derudover mener Post Danmark, at forslaget om elektroniske udbud ikke medfører en tilstrækkelig modernisering af de gældende regler. Post Danmark opfordrer kraftigt til, at reglerne ændres, således at ordregivende myndigheder uden at gennemføre traditionelle udbudsprocedurer kan benytte sig af elektroniske markedspladser, der tilgodeser hensynet til en effektiv og gennemsigtig konkurrence. Post Danmark forudsætter herved, at der skal fastsættes transparenskrav og krav til de offentlige myndigheder, der sikrer automatisk valg af det objektivt bedste tilbud, og foreslår også, at der indføres en certificeringsordning af elektroniske markedspladser, som skal opfylde bestemte retningslinjer, og som herefter uden videre skal anses for at leve op til kravene i udbudsdirektiverne.

Praktiserende Arkitekters Råd kan ikke støtte forslaget om forkortelse af tidsfristerne. De gældende frister medfører allerede i dag, at kvaliteten af de tilbud, der afgives, ikke er så høj, som den burde være. PAR støtter forslaget om vægtning af tildelingskriterierne, men mener, at vægtningen bør fremgå allerede af udbudsbekendtgørelsen og ikke først af udbudsmaterialet. PAR mener fortsat, at forslaget om konkurrencepræget dialog medfører, at ophavsretlige rettigheder ikke har nogen beskyttelse. Myndigheder bør desuden være forpligtet til at honorere virksomheder, som har deltaget i konkurrencepræget dialog. PAR er i øvrigt betænkelig ved en procedure, der har karakter af en fortløbende forhandling. Endelig er PAR betænkelig ved anvendelsen af rammeaftaler i relation til rådgivning om byggeopgaver, som kan sætte konkurrence ud af spillet i en årrække.

Reno-Sam støtter ikke forslaget om pligtsmæssig vægtning af tildelingskriterier, og påpeger, at det i relation til elektroniske udbud bør overvejes, hvorledes det kan sikres, at alle modtagne tilbud åbnes samtidig og ikke før tilbudsfristens udløb.

Endelig ønsker nogle organisationer, heriblandt KL, Det Økologiske Råd og Danmarks Naturfredningsforening, at tærskelværdierne forhøjes. Tilsvarende ønsker PAR og F.R.I., at tærskelværdien forhøjes for så vidt angår arkitekt- og ingeniørydelser.

6. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslagene skal implementeres i dansk ret. Dette kan ske ved udstedelse af bekendtgørelser i medfør af lovekendtgørelse nr. 600 af 30. juni 1992 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af bygge- og anlægskontrakter og indkøb m.v.

Forslagene skønnes at ville bidrage til effektive udbudsregler, der har til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af offentlige ressourcer, som kan have positive statsfinansielle konsekvenser.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene skønnes at ville bidrage til effektive udbudsregler, der har til formål at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af offentlige ressourcer og fremme konkurrencen.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 18. maj 2000 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 25. maj 2000, til forhandlingsoplæg den 24. november 2000 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 30. november 2000, til orientering den 23. maj 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked) den 30. maj 2001, til orientering den 21. september 2001 forud for rådsmødet (Indre Marked) 27. september 2001 og til orientering den 23. november 2001 (særligt ordførermøde pga. folketingsvalget) forud for rådsmødet (Indre Marked) 26. november 2001. Notater er i den forbindelse fremsendt henholdsvis den 12. maj 2000, den 16. november 2000, den 15. maj 2001, den 13. september 2001 og den 16. november 2001 (genfremsendt 4. december 2001). Grundnotat er fremsendt den 21. september 2000.

Revideret notat

Ændringer markeret med kursiv

10. Ændret forslag til Rådets forordning om Statut for Det Europæiske Andelsselskab, Kom (93) 252 endelig – formandsskabets kompromisforslag

Resumé

Andelsselskabet er en organisationsform, der anerkendes i samtlige lande. Formålet med forslaget er – som led i Det Indre Marked - at sikre lige konkurrencevilkår og fremme den økonomiske udvikling gennem tilvejebringelse af passende juridiske rammer for andelsselskaber. Forslaget giver mulighed for, at andelsselskaberne kan udbygge deres virksomhed på tværs af grænserne, gennem dannelsen af et Europæisk Andelsselskab (SCE). <>

Et SCE defineres således, at der er en selskabskapital fordelt på andele, at selskabet har til formål at tjene medlemmernes interesser og fremme deres økonomiske og/eller samfundsmæssige aktiviteter, at antallet af medlemmer samt størrelsen af dets kapital kan variere, at medlemmerne kun hæfter for selskabets forpligtelser med deres andel af kapitalen, samt at SCE'ets aktiviteter hovedsagligt fremmes ved samhandel med medlemmerne.

Forslaget vil muligvis medføre dansk følgelovgivning, f.eks. registreringsbestemmelser om Det Europæiske Andelsselskab. Omfanget af en følgelovgivning er usikker, da det endelige behov for regulering ikke kendes endnu.

1. Baggrund

I foråret 1992 fremsatte Kommissionen et forslag til en statut om Det Europæiske Andelsselskab (SCE) bestående af en forordning om de generelle regler og et tilhørende forslag til direktiv om medarbejdernes indflydelse i et SCE. Formålet med forslaget var at åbne for samarbejde på tværs af grænserne mellem europæiske andelsselskaber, og at eliminere de barrierer der hidtil havde været indenfor EU af juridisk og adm inistrativ karakter. Forhandlingerne om Det Europæiske Andelsselskab blev i 1995/96 udskudt i lyset af sammenbruddet i forhandlingerne om en tilsvarende statut for Det Europæiske Selskab (SE).

Da det på Det Europæiske Råds møde i Nice den 7.-9. december 2000 lykkedes at opnå principiel enighed om en statut for Det Europæiske Selskab (SE), blev forhandlingerne om Det Europæiske Andelsselskab genoptaget under det daværende svenske formandskab. Forhandlingerne er fortsat under det nuværende belgiske formandskab.

Det svenske formandskab fremsatte den 28. marts 2001 en revideret version af direktivforslaget vedr. medarbejderindflydelse i Det Europæiske Andelsselskab. Forslaget er stort set identisk med SE-medarbejderdirektivet.

Det svenske formandskabskab fremsatte endvidere den 12. april 2001 nyt forslag til Rådets forordning om Statut for det europæiske andelsselskab. Udkastet er indholdsmæssigt i overensstemmelse med det oprindeligt fremsatte forslag, men redigeret, så det i systematik og formuleringer svarer til forordningsteksten vedrørende Det Europæiske Selskab (SE).

Direktivet og forordningen skal ses som en helhed.

Forordningsforslaget skal vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet, dvs. art. 308.

2. Indhold.

Forordningen skaber rammer for etablering af andelsselskaber på et fællesskabsretligt grundlag i lighed med Det Europæiske Selskab (SE). Stiftelsen af et europæisk andelsselskab (SCE) skal ligesom Det Europæiske Selskab (SE) ses som et **tilbud** til europæiske virksomheder, hvis aktiviteter falder indenfor flere medlemsstater

Et SCE defineres således, at der er en selskabskapital fordelt på andele, at selskabet har til formål at tjene medlemmernes interesser og fremme deres økonomiske og/eller samfundsmæssige aktiviteter, at antallet af medlemmer samt størrelsen af dets kapital kan variere, at medlemmerne kun hæfter for selskabets forpligtelser med deres andel af kapitalen, samt at SCE'ets aktiviteter hovedsagligt fremmes ved samhandel med medlemmerne.

På de områder, der ikke er omfattet af denne forordning, finder medlemsstaternes lovgivning og fællesskabsretten anvendelse, bl.a. med hensyn til:

- skatteret
- arbejdstagernes medindflydelse i beslutningsprocessen og arbejdsret
- konkurrenceret
- industrielle, kommercielle og intellektuelle ejendomsrettigheder
- insolvens og betalingsstandsning.

Ifølge forordningens art. 2, stk. 1 kan et SCE-selskab stiftes: "af mindst fem fysiske personer og selskaber med bopæl i mindst to medlemsstater efter traktatens art. 48, stk. 2, samt andre offentligretlige eller privatretlige juridiske enheder, ved fusion af andelsselskaber eller ved omdannelse af et andelsselskab".

Stifterne skal udarbejde vedtægter i overensstemmelse med reglerne om andelsselskaber i hjemstedslandet. Vedtægterne skal indeholde selskabets navn, hjemsted, formål, angivelse af stifterne, betingelser for optagelse af medlemmer, rettigheder og pligter for medlemmerne, andelenes størrelse, mv. Optagelse som medlem skal godkendes af ledelsen (bestyrelse eller direktion).

Registreringen af et SCE finder sted i det medlemsland, hvor selskabet har hjemsted. Et SCE's hjemsted kan uden opløsning flyttes til et andet medlemsland.

Mindstekapitalen er som udgangspunkt fastsat til 60.000 EURO. Kapitalen består af medlemmernes andele. På andele udstedt med indskud af kontanter skal der ved tegningen være indbetalt mindst 25% af den pålydende værdi. Restbeløbet skal være indbetalt efter senest fem års forløb. På andele udstedt mod indskud af andre værdier (apportindskud) skal der ved tegningen være foretaget fuld indbetaling.

Et SCE skal mindst én gang årligt afholde generalforsamling. Forslaget fastsætter nærmere regler om generalforsamling. Hver medlem af SCE'et skal have én stemme, uanset antallet af andele den pågældende besidder. Vedtægterne kan tillægge visse medlemmer flere stemmer. Herudover indeholder forslaget bestemmelser om stemmeret, passive medlemmer og tegning af andele. Endvidere skal et SCE fastlægge en ledelsesstruktur, som er to- eller enstrengt, hvilket vil sige, at der kan være både et tilsynsorgan (svarende til bestyrelse) og et administrationsorgan (svarende til

direktion), eller der kan alene være et administrationsorgan. Endelig fastlægger forslaget bestemmelser om revision af årsregnskab og revisorforhold.

Personer, der ikke vil gøre brug af selskabets ydelser, kan optages som passive medlemmer (investorer). Et SCE kan ophøre ved omdannelse til et nationalt andelsselskab eller ved beslutning af ophør samt tvangslukning (konkurs el. lign) efter hjemstedslandets regler.

Efter direktivforslaget om arbejdstagernes stilling kan et SCE ikke registreres, før der er etableret en medindflydelsesordning eller en informations- og høringsordning for virksomhedens arbejdstagere.

3. Europa-Parlamentets holdning

Det seneste forslag vil blive forelagt Europa-Parlamentet til høring i medfør af artikel 308.

4. Nærheds- og Proportionalitetsprincippet

Formålet med Kommissionens forslag er at skabe en række nye fællesskabsretlige regler, som tager sigte på at introducere en ny selskabsform (Det Europæiske Andelsselskab), hvis stiftelse og virksomhed skal være underkastet bestemmelserne i en fællesskabsforordning, der har direkte virkning i samtlige medlemsstater. Kommissionens vurdering er derfor, at dette formål kun kan opnås på fællesskabsplan ved at introducere bestemmelser, som er direkte og umiddelbart gældende i hele Fællesskabet.

For så vidt angår forholdet til nærheds- og proportionalitetsprincippet vurderes det, at forslaget ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at opfylde sit formål. Formålet med forslaget er at skabe en række nye fællesskabsretlige regler, som tager sigte på at skabe et nyt organ (Det Europæiske Andelsselskab).

5. Gældende dansk ret

Efter lov om erhvervsdrivende virksomheder, jf. lovbekendtgørelse nr. 546 af 20. juni 1996, skal et dansk andelsselskab med begrænset ansvar registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Udover en registreringspligt indeholder loven kun en definition på et andelsselskab. Da der ikke findes en egentlig materiel lovregulering af danske andelsselskaber, baseres reguleringen udelukkende på vedtægts- og retspraksis samt sædvane for andelsomr& aring;det.

Opmærksomheden henledes dog på de særlige forhold, som gælder for andelskasserne, som reguleres i medfør af Bank- og Sparekasseloven. Disse selskaber behandles imidlertid som aktieselskaberne.

6. Høring

Det ændrede forslag til forordning har været sendt i høring hos de relevante organisationer og myndigheder med høringsfrist den 25. maj 2001. Heraf fremgår følgende:

Danske Andelsselskaber henviser til, at flere af dets medlemsvirksomheder enten overvejer eller allerede gennemfører andelssamarbejde på tværs af landegrænserne. Danske Andelsselskaber er opmærksom på de gunstige virkninger, som en statut kan have for etablering af transnationale andelsselskaber, og støtter derfor vedtagelsen af en europæisk statut på området. Det er imidlertid afgørende, at statuten kan rumme de n danske andelsforms mangfoldighed og ikke nødvendiggør en EU-harmonisering eller på anden måde fører nogen national andelslovgivning med sig.

Der er visse bestemmelser, som slet ikke falder ind under det danske andelssystem, f.eks. bestemmelserne om andele og andelskapital. I et traditionelt dansk andelsselskab består selskabets egenkapital af en såkaldt ufordelt fællesformue, og i mange tilfælde er der også personlige konti for hvert medlem, hvorfra der efter repræsentantskabets/generalforsamlingens beslutning foretages udbetalinger. Medlemmer af andelsselskaber i Danmark skal normalt ikke købe andele for at blive optaget, hvilket modsvares af, at der ikke foretages udbetalinger fra den ufordelte fællesformue ved et medlems udtræden. Ud fra et ønske om at ville benytte sig af statuten, er det afgørende, at statuten giver mulighed for at praktisere det danske system med ufordelt fællesformue, hvorfra der ikke foretages udbetalinger ved udtræden samt personlige konti, som kun udbetales efter repræsentantskabets beslutning.

Danske Andelsselskaber fremhæver endvidere, at der i forslaget fastslås, at det øverste ledelsesorgan i et SCE udgøres af en generalforsamling. I Danmark er en generalforsamling selskabets højeste myndighed, hvor alle medlemmer har adgang, og hvor der bl.a. under overholdelse af vedtægternes regler om beslutningsdygtighed kan træffes beslutninger om vedtægtsændringer. I takt med selskabernes vækst har de større danske s elskaber imidlertid indført et system med repræsentativt demokrati, hvor medlemmerne på lokale møder vælger repræsentanter til selskabets repræsentantskab, der erstatter det oprindelige system med generalforsamlinger. Det er naturligvis afgørende, at forslaget giver mulighed for at

praktisere denne opbygning af medlemsstyret, hvilket ikke klart fremgår af forslaget. Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis det af forslaget klart ville fremgå, at et SCE's medlemsstyre vil kunne opbygges med et repræsentativt demokrati.

Herudover ønsker Danske Andelsselskaber en præcisering af begrebet "legitim interesse", jf. forslagets artikel 15.

Herudover havde Danske Andelsselskaber specifikke bemærkninger til art. 8, stk. 2, litra e, art. 23, stk. 2, litra d, art. 35 samt art. 52.

Advokatrådet påskønner arbejdet med muliggørelsen af etablering af et europæisk andelsselskab. Udviklingen i andelssektoren med etablering af multinationale andelsselskaber vil efter Advokatrådets opfattelse nødvendiggøre en sådan regulering.

Dansk andelsret er karakteriseret ved sin aftalefrihed. Når rammerne for det nationale danske andelsselskab således er aftalebaseret, kan det være en vanskelig opgave at fastsætte statutter for et europæisk andelsselskab. Tidligere forsøg på at lovgive på området er dog heller ikke gennemført. Særlig henviser Advokatrådet til, at det nøje bør påses, at definitionerne af et andelsselskab i hhv. dansk andelsret og dansk andelsskatteret er opfyldt. Så vidt ses, kan reglerne i udkastene ikke opfylde disse. Således kan der optages medlemmer, der er passive investorer, ligesom overskuddet alene kan fordeles på grundlag af indskudt kapital.

En række af detailreglerne er anderledes end de normalt anvendte i danske andelsselskaber, hvorfor opmærksomheden henledes på, at der i de tilfælde, hvor en dansk andelslov skal gennemføres, skal foretages en nøje udredning af, hvorvidt de i udkastene foreliggende regler umiddelbart vil være anvendelige i så henseende.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) ser gerne, at terminologien, hvis det tidsmæssigt er muligt, ajourføres og tilpasses udviklingen på bl.a. regnskabsområdet. Således burde reglerne om lovpligtig reservefond (art. 68) udgå. Desuden bør formuleringen i art. 71, stk. 2 præciseres. Det er i Danmark kun visse andelsselskaber, der har pligt til at offentliggøre årsrapporter. Formuleringen kunne derfor være: "Er et andelsselskab af tilsvarende størrelse ifølge lovgivningen...". Foreningen vil dog finde det naturligt, at alle europæiske andelsselskaber får pligt til at offentliggøre årsrapporter på samme måde som f.eks. aktie- og anpartsselskaber (dvs. hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen el.lign.) og til at lade årsrapporten underkaste ekstern revision, jf. art. 73 og 74.

årlige årsrapporter. Formuleringen kunne derfor være

FDB henviser til deres tidligere bemærkninger i forbindelse med det oprindelige forslag fra 1995, Euro Coop's (de europæiske brugsforeningers fælles forening), vedlagt udkast til "Position Paper". FDB understreger, at der ikke er ændret i teksten i forhold til FDB's bemærkninger om at tage højde for den danske model med repræsentativt demokrati.

Særlig fremhæver FDB, at art. 12, 5, litra b og art. 15, stk. 4 bør slettes. I lighed med Danske Andelsselskaber mener FDB fortsat, at der ikke er taget højde for de sofistikerede ordninger for forskellige typer repræsentativt medlemsdemokrati, jf. art. 65. Således som bestemmelsen foreligger i sin nuværende form, er denne ubrugelig som instrument for store andelsvirksomheder med mange medlemmer. Dette gælder både fsva. landbrugets store andelsselskaber og for brugsforeningsbevægelsens andelsselskaber.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil med det foreliggende udkast muligvis medføre dansk følgelovgivning om SCE, herunder hjemmel til registrering i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Forslaget skønnes på nuværende tidspunkt kun i begrænset omfang at få statsfinansielle konsekvenser. Omfanget af en følgelovgivning er usikker, da det endelige behov for regulering ikke kendes på indeværende tidspunkt.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Da forslaget er et tilbud til virksomhederne, kan der ikke gives et skøn over forslagets samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Tidligere forelæggelser i Europaudvalget

Forordningsforslaget har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. november 2001 forud for rådsmødet (indre marked, forbruger og turisme) den 26. november 2001, men sagen blev taget af dagsordenen til

Nyt notat

11. Udkast til Rådskonklusioner om standardisering

Resumé

Formandskabet har udarbejdet et forslag til Rådskonklusioner om standarder. Det seneste reviderede udkast er af 5. februar 2002. Rådskonklusionerne er udarbejdet på grundlag af Kommissionens meddelelse af den 26. september 2001 (Kom (2001) 527) til Rådet og Europa-Parlamentet om foranstaltninger truffet på baggrund af Rådets resolution fra den 28. oktober 1999 om standardiseringens rolle i Europa.

Kommissionens meddelelse har karakter af en midtvejsrapport, idet en lang række foranstaltninger fortsat pågår. Rådskonklusionerne udtrykker generel tilfredshed med de fremskridt i europæisk standardisering, som fremgår af Kommissionens meddelelse, om end der peges på områder, hvor der fortsat er behov for initiativer og analyser.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for Rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 1. marts 2002 med henblik på vedtagelse.

Rådskonklusionerne berører ikke gældende dansk ret.

1. Baggrund og indhold

Formandskabet har udarbejdet et forslag til Rådskonklusioner om standarder. Det seneste reviderede udkast er af 5. februar 2002. Rådskonklusionerne er udarbejdet på grundlag af Kommissionens meddelelse af den 26. september 2001 (Kom (2001) 527) til Rådet og Europa-Parlamentet om foranstaltninger truffet på baggrund af Rådets resolution fra den 28. oktober 1999 om standardiseringens rolle i Europa. Meddelelsen blev mundtligt præsenteret på Rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 27. september 2001.

På dansk foranledning blev spørgsmålet om de europæiske standardiseringsorganisationers effektivitet rejst i Rådet (Indre marked) i november 1997. Et sæt rådskonklusioner blev vedtaget den 18. maj 1998, hvori Rådet bad en arbejdsgruppe undersøge forskellige spørgsmål vedrørende europæisk standardisering, blandt andet effektivitet og forholdet til international standardisering. Det ledte til Rådets resolution den 28. oktober 1999, der indeholdt en række anbefalinger og opfordrede Kommissionen til senest med udgangen af juni 2001 at afgive rapport om resolutionens gennemførelse.

Kommissionen understreger, at meddelelsen skal ses som en midtvejsrapport, idet visse af foranstaltningerne identificeret i Rådets Resolution fortsat pågår.

Udkast til Rådskonklusioner om standardisering af den 5. februar 2002 indeholder følgende hovedkonklusioner:

I forhold til principper for standardisering og den europæiske standardiserings evne til at modsvare markedets behov noteres de fremskridt de europæiske standardiseringsorganer har gjort i at tilbyde nye standardiseringsprodukter ("new deliverables"), dvs. godkendte tekniske specifikationer vedtaget f.eks. på en "workshop" og uden de garantier, som en formel standard har. Standardiseringsorganerne opfordres til at fortsætte disse bestræbelser samt til at analysere, hvordan nye standardiseringsprodukter kan omdannes til formelle standarder. Kommissionen opfordres endvidere til at fortsætte arbejdet med at udvikle et sæt principper for anvendelsen af andre specifikationer end formelle standarder inden for fællesskabets politikker. Det bekræftes endvidere, at på områder omfattet af den ny metode til at vedtage direktiver er harmoniserede europæiske standarder passende at anvende. Endelig hilses Kommissionens intention om at udarbejde et papir om standardisering og miljøbeskyttelse velkommen.

Mht. de offentlige myndigheders rolle gentages behovet for, at standardiseringens strategiske betydning anerkendes, og at stabile rammer for standardiseringsarbejdet opretholdes, samt at de nationale standardiseringsorganer vedbliver med at støtte europæisk standardisering.

Der udtrykkes desuden tilfredshed med, at Fællesskabet er begyndt at anvende principperne i den nye metode på nye områder, at Kommissionen har startet en evaluering af den nye metode, og Kommissionen tilskyndes til at udforske den nye metodes potentiale yderligere både på fællesskabs- og internationalt niveau.

Angående det europæiske standardiseringssystemets effektivitet bifaldes de europæiske standardiseringsorganers initiativer med henblik på at øge effektiviteten, herunder særligt mht. at forkorte tiden for udarbejdelse af nye standarder. Der opfordres til en analyse af resultaterne af de iværksatte initiativer samt til, at standardiseringsorganerne udveksler erfaringer.

De første harmoniserede standarder på byggevarer hilses velkommen, og blandt andre de europæiske standardiseringsorganer anmodes om at følge fremskridtene i standardiseringsarbejdet med henblik på at fuldføre harmoniseringsprogrammet.

Kommissionen opfordres endvidere til at afslutte analysen af mandateringen af standarder, og rapportere til Rådet om sin og andres relevante analyser af standardiseringens overordnede økonomiske og samfundsmæssige effekt f.eks. for sundhed og sikkerhed, forbrugerbeskyttelse og miljø.

Endelig understreges vigtigheden af deltagelse af alle relevante parter i standardiseringsarbejdet nationalt såvel som på europæisk niveau.

Mht. finansiering af et levedygtigt europæisk standardiseringssystem noteres de undersøgelser, som visse af de europæiske standardiseringsorganer har foretaget, og der opfordres til at komme med konkrete forslag til, hvordan fremtidens finansielle udfordringer kan håndteres. De nationale og europæiske standardiseringsorganer opfordres til at undersøge, hvordan levedygtigheden kan sikres. Medlemsstaterne opfordres til løbende at vurdere de midler, som gives til europæisk standardisering via støtte til den nationale standardisering. Kommissionen opfordres til at udarbejde en cost-benefit-analyse af Fællesskabets støtte til europæisk standardisering, og hvordan støtten bedre kan målrettes i forhold til at bidrage til stabilitet i finansieringen af de europæiske standardiseringsorganer.

Angående udvidelsen og den internationale dimension udtrykkes blandt andet tilfredshed med kandidatlandenes bestræbelser på at blive medlemmer af det europæiske standardiseringssystem. Kommissionens dokument om den europæiske politiks principper for international standardisering nævnes, og Kommissionen opfordres bl.a. til fortsat at fremme standarddegnede lovgivningsmodeller sammen med handelspartnerne.

Kommissionen anmodes om at afgive endnu en rapport om foranstaltninger truffet på baggrund af Rådets Resolution af 28. oktober 1999 i juni 2003.

Rådskonklusionerne forventes sat på dagsordenen for Rådsmødet (Indre Marked, Forbruger og Turisme) den 1. marts 2002 med henblik på vedtagelse.

- **Europa-Parlamentets holdning**

Rådskonklusionerne er ikke oversendt til Europa-Parlamentet, idet Rådskonklusionerne alene skal vedtages af Rådet.

- **Nærheds- og proportionalitetsprincippet**

Regeringen skønner, at Rådskonklusionerne er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet standardisering på europæisk niveau er afgørende for funktionaliteten af det indre marked.

Kommissionen har ikke i sin meddelelse vurderet sagen i forhold til nærheds- og proportionalitetsprincippet.

- **Gældende dansk ret**

Rådskonklusionerne berører ikke gældende dansk ret.

- **Høring**

Rådskonklusionerne har været i høring i EF-Specialudvalget for tekniske handelshindringer for industrivarer, hvor der var almindelig tilslutning til Rådskonklusionerne.

Dansk Industri kan tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner, men så dog gerne, at der blev opfordret til, at de nationale myndigheder deltager aktivt i standardiseringsarbejdet, herunder kommer med deres indvendinger på så tidligt et tidspunkt i standardiseringsprocessen som muligt. Mht. den fremtidige finansiering finder Dansk Industri, at en væsentlig offentlig medfinansiering retfærdiggøres af, at en stor del af standardiseringsarbejdet nu indgår som et

element i lovgivningsarbejdet. De ønsker derfor en formulering, hvor medlemsstaterne opfordres til at sikre passende ressourcer til europæisk standardisering.

- **Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser**

Rådskonklusionerne kræver ikke lovændringer og har ikke statsfinansielle konsekvenser.

- **Samfundsøkonomiske konsekvenser**

En øget effektivitet i produktionen af standarderne - som er målet med opfølgningen af Rådsresolutionen - vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser ved at sikre, at Indre Markeds direktiverne vedrørende produkter hurtigst muligt kommer til at fungere bedre i praksis.

- **Tidligere forelæggelse i Europaudvalget**

Udkast til Rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Kommissionens meddelelse af den 26. september 2002 om foranstaltninger truffet på baggrund af Rådets resolution af den 28. oktober 1999 blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 21. september 2001 til orientering forud for rådsmødet (Indre marked, forbruger og turisme) den 27. september 2001. Aktuelt notat blev fremsendt den 13. september 2001.